

MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI, SZAKLAP

BUDAPEST, 1939. ÁPRILIS 1.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR

I. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM.

**Közeledik a világ I. számú kedvencének 10. születésnapja!
Az egész világ megünnepli ezt a jubileumot!**

Ennek a jubileumnak az emlékére a magyar mozisok is értékes ajándékokat kapnak!

Shirley új filmjét, melynek meséje kiállítása, szereposztása minden eddigi Shirley filmet felülmull!

SHIRLEY A BROADWAY ANGYALA

A kis primadonna partnerei:
GEORGE MURPHY, PHYLLYS
BROOKS, JIMMY DURANTE,
EL BRENDEL

Megjelenés:
1939. ÁPRILIS
h a v á b a n

FOX FILM R.T.
BUDAPEST,
VIII., Rákóczi-út 9

FILMHÍRSZOLGÁLAT

Városi, községi, családi, gyári, reklám, sport stb.

FILMFELVÉTELEK

úgy helyben, mint vidéken

HANGOS FELVÉTELEK

TOBIS-KLANG és PULVARI rendszerű filmfelvevőgéppel

FILMMŰTEREM és

LABORATÓRIUM

Elvállal mindennemű filmlaboratóriumi, filmfeliratozási munkát és filmek utószinkronizálását

REKLÁMHIRDETÉSEK

Film-, diaposzítív-, plakát- és vitrinreklámhirdetések a budapesti bemutató filmszínházak részére kizárólag és vidékre

A MAGYAR VILÁGHIRADÓ

című hangos filmriport kiadója:

MAGYAR FILM IRODA R. T.

Igazgatóság és gyártelep:

Budapest, IX., Könyves Kálmán körút 15. szám
Telefon: 146—346.

Hiradóraktár:

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 25. Telefon: 145-510.

FILMKAMARAI ES MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

I. ÉVFOLYAM 7. SZÁM

Budapest, 1939 április 1.

Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:

ÁGOTAI GÉZA dr.

Felelős szerkesztő:

VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI. Andrásy út 69.

Telefon: 113—305

Postatakarékpénztári
csékszámla száma: 15.410

Kiadótulajdonos:

a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara

Felelős kiadó:

Lieber László dr.

A kiadóhivatal vezetője:

Dienes-Oehm Egon

Előfizetési ár:

egy évre . . . 30 pengő
fél évre . . . 18 pengő

TARTALOM:

A tröszt és a zártszám	1
Oktatófilm	2
London, Páris, Berlin, Róma film- életéről beszél a nyugateurópai körútjáról hazatért Zilahy Lajos	3
Párisi mozaik. Castiglione Henrik	4
Amatőrfilm	5
Filmkamara	6
Mi igaz az IBUSz. filmkölcsönzőjé- ről elterjedt hírekből?	6
Mozi:	
1 film, 1 mozi, 2 kölcsönző	7
Új filmek:	
Szervusz Péter!	7
Szélhámosnő voltam	8
Makrancos kisasszony	8
A varieté csillagai	8
Barlay Cirkusz	9
A szerelem zsarnoka	9
A IX. parancsolat	9
A mesterdalnokok	10
Hírek	10
Kultúrfilm	12
Műterem	12
Keskenyfilm	13
Premier Plan: Pulvári Károly	14
Szakirodalom	14
Külföld	15
Híradók	16
Szerkesztői üzenetek	16
Filmcenzúra	III.

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt.
nyomdájában.

Budapest, VIII. Gyulai Pál utca 14.

Telefon: 144—422, 144—423.

Felelős: Welker József.

MAGYAR FILM

A tröszt és a zártszám

Abban a feladatkörben, melyet a Filmkamara a keresztény nemzeti film- és moziszakma egészséges fejlődése érdekében betölteni hivatott,

elsőrangú fontosságú a trösztkérdés megnyugtató rendezése.

Amint a MAGYAR FILM már többször kifejtette, a Filmkamara tudatában van a trösztök káros működésének és

mindent elkövet, hogy a fennálló trösztök — elsősorban „a tröszt” — megszűnjenek és a jövőben hasonló alakulások ne jöhessenek létre.

Nem kívánatos, sőt határozottan káros a tröszt működése nemcsak a moziszakmára, hanem a gyártókra és kölcsönzőkre nézve is. A gyártó akarva, nemakarva, kénytelen filmjét elsősorban a trösztnek felajánlani, amely azt azután akkor tűzi műsorra, amikor érdekeinek legjobban megfelel.

Ebben a harcban mindig a tröszt marad felül, még akkor is, ha néha pillanatnyilag a gyártó győzede. meskedne is, mert hiszen legközelebbi filmjével megint csak a legtöbbet kínáló és mondhatni egyeduralmat élvező tröszthöz kell bekopognia.

Ugyanígy káros a tröszt a filmkereskedelem szempontjából is. A kölcsönzők helyzetét szintén megnehezíti a tröszt egyeduralma, mert hiszen

megbénítja a szabad kereskedelmi versenyt s így sok filmet juttat meg nem érdemelten gyenge üzleti forgalomhoz.

A Filmkamara életrehívása pillanatában hadat üzent úgy a meglévő, mint a jövőben megalakulni kívánó összes trösztnek és

minden rendelkezésre álló eszközzel küzd a jelen káros helyzet túllapadásainak letöréséért és a jövőben tervezett minden trösztösítési kísérlet megghiúsításáért.

A filmszakma hasonlóan fontos kérdése a magyar filmgyártás fejlődésének biztosítása. Az utóbbi időben siker nélkül futó magyar filmek gyenge eredménye arra indította a gyártókat és kölcsönzőket, hogy kutassák a baj okát és keressenek orvosságot a sorozatos bukások ellen.

Mind több oldalról hallatszik az a kívánság, hogy a jövőben korlátozni kell a gyártandó magyar filmek számát, mert a sikertelen forgalmazás okát elsősorban a magyar filmek számának túlzott emelkedésében látják.

Ezzel a felfogással szemben a Filmkamara éppen ellenkezőleg azért küzd, hogy

nem szabad kimondani a gyártási szám korlátozását.

A magyar film- és moziszakma helyesen felfogott érdekében éppen arra kell törekedni, hogy minél több egészséges magyar film készülhessen. Kulturális, gazdasági, szakmai, kamarai és általában minden szempontból kívánatos a magyar filmgyártás fejlődése. A rizikót nem lehet és nem szabad zártszámmal kikapcsolni a gyártásból. A zártszámot nem indokolhatja az a körülmény sem, hogy a zsidók kevesebbet járnak moziba, mint azelőtt és így gyengébb a forgalom. Az ország területének örvendetes megnövekedése pedig egyenesen a zártszám ellen szól.

hang-
és
képanyag
a
legtökéletesebb

A
MAGYAR FILM
az egyetlen
szakmai
hirdetési orgánium!

Nem a zártszámot kell kimondani a gyártásra, hanem afelett kell az illetékeseknek örködniök, hogy csak kimondottan egészséges filmprodukciókat engedélyezzenek. Jól meg kell nézni, hogy ki, mit és hogyan akar gyártani.

A Filmkamara legutóbbi választmányi ülésén foglalkozott a tröszt és a zártszám problémájával és bizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására, valamint a helyes megoldás érdekében teendő lépések előkészítésére.

Reméljük, hogy a szakma érdekében két ilyen fontos kérdésben kifejtendő munkájukat, valamint a Kamara további lépéseit siker fogja kísérni.

OKTATÓFILM

A VKM Oktatófilm-Kirendeltség ezévi gyártása

Az idei tanévvel megindult a film-mel tanítás harmadik esztendeje, ha az 1935/36-ik tanév végén néhány iskola filmezés próbáit nem számítjuk.

A két előző év mindenben igazolta a film értékelésére elhangzott véleményeket. Erre az iskolai értesítők bőséges bizonyítékokat szolgáltatottak.

Mindezek ellenére állítjuk és hangoztatjuk, hogy még csak a kezdet kezdetén vagyunk. Bár az idei tanév 50 db új filmmel indulhatott meg, mégis az összes szám szerint 190 db film távolról sem elégíti ki az iskolai igényeket. Mindig kiemeltük, hogy akkor járunk célirányosan és a legrövidebb úton, ha a magyar iskolák tanterveinek megfelelő filmeket készítünk. Az idegenből származó filmanyagról nem mondhatunk le, de mindennél előbbre való a magyar származású filmek forgalombahozatala. Már az eddigi filmek talpraállítása is bizonyíthatja ezt az igyekvést, hiszen meglévő filmjeink között igen szép számmal szerepelnek magyar gyártmányú filmek. Nemcsak szám szerint, hanem méterszámban is.

Ki kell emelni, hogy az iskolai filmek előállításán már egy egészen szép számú amatőr, főleg tanár-munkatárs dolgozik. Az irányítást, tanácsokat, a szükséges szellemi és mesterségbeli támogatást a VKM Oktatófilm Kirendeltség vezetősége végzi. Az oktatófilm természete hozza ezt magával, mert hiszen az iskolai filmekhez bőséges szaktudás kell.

A következő években a magyar tárgyú filmek készítése áll előtérben és nem nyugszunk addig, míg a kitzűzött célt el nem érjük. Az iskolai nemzeti tárgyak filmellátása teljes iramban megindult. Ebben az esztendőben elkészül a Budapest,

Balaton, Szeged, Pécs, Sátoraljaúj-hely, Kőszeg, Sopron, Győr, Székesfehérvár föld- és néprajzi és történelmi jellegzetességeit bemutató tanító filmsorozat. Ezekben a táj és térszín szemléltetésére, érdekes repülőfelvételek is szerepelnek. Útban van egy film, amely a magyar csillagvizsgáló intézetet és a benne folyó fontosabb munkákat is bemutatja. Úgy véljük, szükség van erre, mivel a kozmográfia amúgy is nehéz helyzetben van tanterveinkben. Elkészül a tej felhasználását tárgyaló filmünk. Munkában van a len- és kender fontosságát, feldolgozását mutató film. Elvégeztük már a tápéi (szegedi) gyékényszövés felvételeit. Ugyancsak készen várja a rendszeres feldolgozást a kenyérgyártás film. Az egyszerű fizikai gépek, az üvegfestmények készítése is nagyrészt készen van. Csak az utolsó néhány kiegészítő felvétel hiányzik még. Csak módszeres rendezésre vár a kénsvagyártás és melléktermékeit mutató filmünk. Rövidesen elkészülünk az agancsváltást tárgyaló felvételekkel is.

Mindezekon túl a már meglévő anyagunkból rövidesen megjelennek Svájc, Holland-India, Mexiko és más külföldi származású anyag filmje, illetőleg feldolgozása is.

Amit itt felsoroltunk, munkában van. Hosszú út és sok munka ez, mert hiszen a feliratozás, a módszeres rendezés, kiegészítés, a cenzurálás és főleg a sokszorosítás rengeteg időt, munkát és pénzt igényel.

De még a filmelosztás és a gépek üzemben tartása, felszerelések kiegészítése, rendbentartása is nagy teher. Mégis, — ha minden jól megy — e tanév sem múlik el 50—60 db új film elkészítése nélkül.

Ezzel egyidejűleg a hittan órák filmjétől sem feledkezünk meg. Más országok talán gazdagabbak, de nem szorgalmasabbak és nem előrelátóbbak, mint a mi hazánk, a kicsi Magyarországnak.
G. L.

LONDON, PÁRIS, BERLIN, RÓMA

filméletéről beszél

a nyugateurópai körutjáról hazatért

ZILAHY LAJOS

A bel- és külföldön egyaránt népszerű világhírű magyar író, Zilahy Lajos a napokban érkezett vissza Budapestre legutóbbi többhetes nyugateurópai körútjáról. Zilahy Lajos többek között a filmgyártás kérdését is behatóan tanulmányozta és felkérésünkre tapasztalatait a következőkben foglalta össze a MAGYAR FILM olvasói számára:

— Az utóbbi időben London, Berlin, Roma és Páris stúdióiban volt alkalmam az európai filmgyártás kérdését tanulmányozni. Mint ismeretes,

Anglia öt év előtt abban a pillanatban indította meg a nagyobb méretű európai hangos filmgyártást, amikor a német gyártás már hanyatlóban volt, a francia pedig még nem emelkedett fel.

Londonban kezdetben úgynevezett óriásfilmeket gyártottak 150—200 ezer fontos költséggel. Ez volt a VIII. Henrik sikere után az angol filmgyártás nagy, de rövid ideig tartó fellendülése.

Londonban több mint 200 filmgyártó társaság alakult ebben az időben és az angolok tömték a pénzt a legkétésebb idegen filmvállalkozások zsebébe is. Ennek rövid időn belül nagy kiábrándulás lett a következménye.

Igen drágán igen rossz filmeket gyártottak, s így az amerikai film hamarosan legyőzte az angol gyártást.

A romok alatt nagyon szerény angol filmgyártás indult átlagosan 30—35 ezer font költségvetéssel (körülbelül egy millió pengő).

Vannak természetesen nagyobb filmek is, de átlagosan ezt lehet alapul venni. *Ez a csökkentett filmgyártás alig tudja foglalkoztatni azt a két óriási új stúdiót, mely Denhamben és Pinewoodban egymással versenyre kelve fejlődött hatalmas méretűvé.*

Az üresen tátongó műtermekben a nagy amerikai társaságok akarnak most bizonyos mértékben gyártani, hogy megkerüljék a magas béhozatali vámkat.

— A válságba került angol gyártással szemben milyen a fejlődés iránya az utóbbi években nagy sikerrel bemutatott francia filmek gyártelepein?

— Franciaországban az utóbbi években óriási mértékben fellendült a filmgyártás. Ennek az a magyarázata, hogy a parlagon heverő francia irodalom, színészet és általában az alkotó művészet

igen nagy lökő-erőt kapott a külföldről odamenekülő zsidó tőkében és munkaenergiában.

Párisban a következő évadra 260 filmgyártását tervezik. Egy film átlagos gyártási költsége 3—4 millió frank

(félmillió pengő), tehát még mindig sokkal elcsóbb, mint egy angol közep-film.

Európában jelenleg csak Franciaországban virágzik a filmgyártás, mert a francia filmek új szelleme és játékképzése még Amerikában is megtalálja a maga közönségét.

Az amerikai közönség, mint szikkadt föld, már régen áhítozott valami újra, amit a saját filmgyártásától hiába várt. *Ez magyarázza meg a francia filmek amerikai sikerét.*

— Milyen a helyzet Németországban?

— Berlinben igen hatalmas filmgyártás folyik. Körülbelül 150 német filmet csinálnak évente.

A gyártás szelleme azonban a mai Németország politikájának megfelelően különböző korlátok között szorult.

A német filmgyártásban rendkívül erős megmozdulások észlelhetők, amelyek arra irányulnak, hogy a művészi színvonalat emeljék és megszabaduljanak a tisztán üzleti szellemtől.

Egy átlagos német film gyártási költsége 350 ezer márka, vagyis körülbelül annyi, mint Franciaországban.

— Milyen az élet Európa legfiatalabb gyártelepein, a modernül berendezett nagyszabású Cinecittá műtermekben?

— Rómában a filmgyártás nagy problémái még a megoldás kezdetén vannak. Az elmúlt évben Olaszországban mintegy hetven filmgyártó társaság működött, és körülbelül 40 filmet gyártottak.

Olasz barátaim kivittek és megmutatták a Cinecittá telepét, amelynek most Balboni a gyártásvezető-igazgatója, akit még Hollywoodból ismerek. *Az olasz filmváros építészeti szempontból is megragadó. A két ég és a pálmák egy átszellemült kaliforniai gyártelepet juttatnak az ember eszébe. Méreteiben is óriási. Ottlétem alatt, két héttel ezelőtt, egyetlen egy filmet sem forgattak. Az olasz filmgyártás ma átlagosan másfél millió lírás gyártási költséggel dolgozik (hasonlóképpen, mint a francia és a német), azonban még nem találta meg önmagát, bár az olasz piac 1500 mozgóképszínháza, nem számítva a dopolavoró-k számtalan moziját, igen tekintélyes piacot jelent.*

Az olasz moziügyek rendkívül olcsók és alig van olasz film, amely a sok kihelyezési lehetőség ellenére is ne végződött volna ráfizetéssel.

— Általában milyen benyomásokkal tért vissza a nyugateurópai utról?

— Európa négy vezető metropolisában: Londonban, Párisban, Berlinben és Rómában úgy láttam, hogy a filmgyártás sehosem ragyogó üzlet, Páris jelenlegi előretörését is beleszámítva.

Ennek oka legelső sorban az, hogy a filmgyártás Európa területein mindegyütt nacionalizálódott.

Irtozatossá devizaneheztségek, magas vármok és a bürokrácia fenyegető rendelkezései akadályozzák a filmek szabad forgalmát. Szinte azt mindhatnám, hogy éppen ennek a szétdaraboltságnak a következményeképpen

Európában ma már túl sok a modern műterem.

Mindenütt kétségbeesett erőfeszítéssel törekszenek a verziós filmek gyártására. Az olaszok szeretnék a franciákkal és németekkel a gyönyörű és alig foglalkoztatott Cinecittá-ban verziós filmeket készíteni, másrészt ugyanilyen törekvések észlelhetők Németországban is.

— Elmondhatom például, hogy a *Valamit visz a víz* című regényemnek filmváltozataira milyen megoldás kínálkozik. A német jogot a berlini Meteor társaság vette meg. Ugyanakkor Rómában és Párisban is érdeklődtek (egymástól függetlenül) az olasz, illetőleg a francia jog iránt. De egy ilyen hármasszétosztása a jognak majdnem lehetetlen, mert a német, francia és olasz nyelv Európában igen sok országban ütközik, mint például Svájcban, Belgiumban. A tárgyalások e pillanatban odáig jutottak, hogy két és fél verziót fognak készíteni a regényből. Ugyanazon műteremben ugyanazokkal a díszletekkel valószínűleg Berlinben fogják forgatni. Ez azt jelenti, hogy egy teljes francia és egy teljes német verzió készül, míg az olaszok csak a két főszereplőt viszik Berlinbe, a többi szereplő hangját azután odahaza olaszra szinkronizálják. Olaszul tehát tulajdonképpen csak fél verzió készül. Ez azt jelenti, hogy a felvevőgép előtt csak a két főszereplő beszél olaszul, a többi németül vagy franciául szól hozzájuk. Ezt a hangot azután leváltják olasz hangfelvételekkel. Hogy ez a szép terv megvalósul-e, azt természetesen senki sem tudja a mai feszült európai helyzetben.

— A mai idő nem kedvez a művészek ilyen barátságos erőfeszítéseinek. **De mindenütt azzal a bizakodó hangulattal folytatták a tárgyalásokat, Berlinben, Rómában és Párisban egyaránt, hogy a helyzet heteken, sőt napokon belül tökéletesen megváltozhat.**

KEMÉNY GÁBOR

a szakma legfiatalabb dramaturgja, aki a Filmservice szolgálatában áll, mint értesülünk, megnyerte a Magyar Aszonyok Nemzeti Szövetsége által kitűzött irodalmi pályázat felvidéki nagydíját. *A magyarság útja a Felvidéken* című pályadíjnyertes munka a felvidéki magyarság két-évtizedes gazdasági és szellemi fejlődését tárgyalja, különös tekintettel a kisebbségi sorsban eltöltött jogpolitikai vonatkozásokra. Kemény Gábor első kultúrtörténeti munkája az idei könyvnapon jelenik meg.

Párisi mozaik

Budapest—Bécs—Salzburg—München—Páris!

Vajjon ilyen hosszú útvonalon mi-féle impressziókat gyűjthet az, aki a 30 órás vasutazás előtt két nap alatt mindössze 9 órát aludt?

Sikerült lekivittetni tartozásomnak egy töredékét, ezzel szemben csak elmosódott mozaikként rögződött meg bennem néhány színfolt . . .

Bécs bevezeti a zsirjegyeket . . . amíg a vonat a salzburgi hegyvidéket járta, elzárták a gőzfűtést . . . (a gőzre a mozdonyoknak volt szükség!) és a kemény hideg éjszakában fogvacogva, ébren gubbasztottunk s vártuk a kedvezőbb terepet . . .

. . . a német étkezőkocsiban, ami tulajdonképp egy ország mezőgazdasági és állattenyésztési termékeinek miniatűr kiállítása, *Deutscher Honig*-ot árusítanak . . .

. . . a Rajna mentén nagy erődítésekkel dolgoznak a németek, a kalauz maga mutogatta a robusztus betonfedezékeket, a hatsoros drótakadályokat és a ravasz módon leplezett ágyú- és gépfegyverfészkeket . . .

. . . a német állomásokon óriási világtérképek tüntetik fel az egykori hazai gyarmatokat, mondván, hogy megfosztották az anyaországot éléskamráitól . . .

. . . Kehlben a vonat fülkéiben a kalauz a vasútigazgatóság nyomtatott figyelmeztetését akasztja ki a podgyásztartókra, amely szerint jogában áll a vonatot másfelé irányítani, ha a folyamatban lévő útépités miatt éppen akkor robbantatának . . .

. . . a francia állomásokon rengeteg ujonc lepte el katonaládával a vonatot . . .

*

Ezzel szemben Páris a régi! A legforróbb világpolitikai napokban jártam itt legutóbb (tavaly ősszel), akkor is, most is, hogy megint nem élünk szélcsendes napokat, Páris nonszalansza változatlan: a pincérek épp úgy lassított felvételszerűen és unottan szolgálják ki a vendégeket, mint a boldog béke éveiben, a szórakozóhelyek épp úgy zsúfolva vannak, mint emberemlékezet óta, a százezerre tehető emigránsokat ez a körengeteg nyomtalanul szívta fel, csak az utcákon hallunk egyre bábelibb nyelvzavart. Az autók ezrei változatlanul rohannak 4—5-ös sorokban a legszűkebb utcákon és a Ma-

deleine-ben negyedik hónapja fut Zola regényének filmváltozata: a *La bête humaine*.

Vasárnap este érkeztem Párisba. Kissé aggodalmaskodtam: azt hittem, hogy a nagy, XX. századbeli népvándorlás miatt aligha kapok szobát. Súlyos tévedés! Ennek a városnak még egy félmillió beözönlés se kottyán meg. A szállodáknak jól megy, ez tagadhatatlan, de hol vannak még attól, hogy a megtelt táblát kitegyék. A régi, megszokott otthonomban a régi szobámat kaptam meg . . .

Még aznap este lementem a párisi magyar-szakma *New York*-jába, a *Café Colisée*-be. Az első pillanatban meghökkenem. Tényleg a Colisée-ben vagyok és nem a *New York*-ban? Hiszen itt majdnem több a magyar, mint a párisi! Az átutazókról nem is szólva, itt van Gál Ernő, Mály Gerő, Winter Sándor, Rákosi Sándor, Keleti Márton, Engel Gyuri, Segall Izsó, Vita Andor, Radó Ferenc stb. Nagyrésztük még tovább vándorol, de mind csak a filmszakmában akar elhelyezkedni. Hányszor állapítottuk meg szakmánk csodálatos sajátosságát: akit egyszer az ölébe vesz, az nem hagyja el többé sohasem.

Az ittlévő szakmai magyar *expo-zitúra* komoly gondot okoz a kávéház pincérhadának. Jó pesti szokás szerint ugyanis különböző asztaloknál helyezkednek el és üzleti megbeszéléseiket newyorkbeli módon úgy bonyolítják le, hogy ketten-hárman (már amennyien) félrevonulnak, illetve egy másik — immár harmadik — asztal mellé ülve tárgyalnak. Miután a párisi kávéházakban főúr nincs, hanem a kiszolgáló pincérnek kell kifizetni a fogyasztás árát, a pincérek állandó aggodalomban élnek, hogy vendégeik egyrészt hova tüntek el, másrészt nem fizetnek-e egy illetéktelen — más rajonbeli — pincérnek, vagy pedig elfelejtjenek fizetni s ellépnek. Talán mondanom sem kell, hogy még véletlenül sem fordul elő efféle feledékenység, de a kávéház derék pincérei ehhez a stílushoz nincsenek hozzászokva: új bliccelési trükkötől félnek s állandóan égnek áll a hajuk. Nem tart már soká, egyrészt személyesen fogják megismerni magyarjaikat, másrészt hozzászoknak a pestiek részéről importált kávéházi reformhoz.

A másnap megkezdett robotról nem írok. Pesten még a szakma sem szereti a drámát. Aztán — ez már mégis üzleti titok! . . .

Csak egy kis ízelítőt . . .

Egyik délelőtt elmaradt egy film vetítése. Másfél órától volt szó s hogy az idő jó volt, felmentem az Eiffel-toronyra.

Már lefelé jöttünk az első emeletre, ahol egy másik felvonóra kell átszállni, mikor megnéztem az órát: kissé tovább időztem, sietni kell. Kérdem az őrt: mikor megyünk tovább?

— 15 perc múlva, — volt a válasz.

— Sok! El fogok késni!

Nem maradt más hátra, nekiindultam gyalog. Nem tudom, hány lépcsőt kellett mennem — talán 1000-et, — de mire földet értem, a lábam vitustáncot járt . . . Filmembernek ilyen Páris fényoldala, amikor egy órán át szórakozni akar . . .

*

Párisban a mozijegyzedők nem kapnak fizetést, ellenben a jegy árához tartozik az a borraival, amit a vendég nekik ad: 1/2—1 frankot. Valamikor a jegyzedők fizettek is alkalmaztatásukért a vállalatnak, olyan nagy volt a jövedelmük. Egyik szerdán este a 6.000 személyes *Gaumont Palace*-ban voltam az utolsó előadásban, amikor a színház egy előadásban a futó és a másnapi új műsort játszotta. Az első 8—10 sortól eltekintve, zsúfolt volt a mozi. Csak úgy nagyjában kalkuláltam: kb. 2.000 frankot vehettek be ezen az előadásban a jegyzedők. Számukat 50—60-ra teszem, ami kereken és fejkenként 300 frank borraivalót jelent. Valószínűleg ez a magyarázata annak, hogy a párisi jegyzedők — kivétel nélkül nők, fiatalok, csinosak, jól ápoltak és — igen jó partik.

*

A mozik — mint már jeleztem — nagyon jól mennek, annak ellenére, hogy a helyárak a mieinkhez viszonyítva átlag sokkal magasabbak: 3—20 frank. A helykategóriák száma mindössze 3—6. Berendezésük, még a külvárosiaké is, jó, kényelmes és — természetesen főleg a nagyobb mozikban — fényűző. Bár a mozikban lehet dohányozni, tele vannak szőnyegekkel, (félreértés ne essék: kókusz-szőnyeget sehol sem láttam) már pedig a párisi nem veszi mindig igénybe a támlák oldalán felszerelt hamutartókat.

A dohányzás miatt nagy súlyt helyeznek a megfelelő szellőzésre,

amely olyan intenzív, hogy pesti fogalmak szerint huzatnak minősíthető. Nálunk a közönség már hangosan tiltakozna, olyan éles a ventiláció. Ezzel szemben igaz, hogy a mozikban — bármekkora is legyen az — állandóan abszolút tiszta és friss a levegő.

A párisi mozik filmszükséglete igen tekintélyes, mert a premier-színházak száma nagy: 22. Ha filmenként csak két és fél hetes játékidőt veszek alapul, évi 450 filmről van szó. Ugyanis meg kell jegyezni, hogy a bemutatómozik kizárólag monopolban játsszák a filmeket. A francia mozik évi tényleges film-konzuma állandóan ezen a nívón mozog és csak az utolsó két év alatt, a hazai filmgyártás kvalitatív értékelkedése tette lehetővé, hogy a két és félhetes játékidővel valamelyest javult és ennek következtében a fenti filmfogyasztás 420—430-ra csökkent.

Az utolsó 3 év alakulását közelebbről szemlélve, a következő érdekes képet kapjuk:

	1938-	1937-	1936-
	ban	ben	ban
Összes fogyasztás	427	424	448
Ebből			
Francia film	122	111	116
Amerikai film	230	239	231
Német film	26	31	41
Angol film	29	21	32

A francia film a szükségletet közel $\frac{1}{3}$ -ában fedezi. A gyártás nívójának emelése szempontjából önmagában véve is igen jelentős tényező, különösen ha figyelembe vesszük, hogy pl. az 1937/1938-iki szezonban a francia mozik 1.3 milliárd frank bevételt értek el, ebből a párisi vállalatok 335 millió frankot, ami filmenként bruttó 300—350.000 frankot jelent. Természetesen nem szabad megfélekednünk az 50 milliót kitevő francia nyelvtérületről sem és arról a fontos faktorról, hogy a francia filmek iránt az utóbbi években az egész világ érdeklődik, aminek karakterisztikája az, hogy 46 állam állandó és intenzív vásárlója a francia produkciónak.

Hogy csak a legfontosabbakat említsem: Évente 100—100 filmet vásárol Marokkó és Canada; 80—100 filmet Svájc, Belgium, Indo-Kína, Madagaszkár, Nyugat-India, Szene-gál, Siria, negyven-nyolcvan filmet Egyiptom, Törökország, Görögország, Olaszország, Perzsia, Bulgária, Románia, Jugoszlávia, Lengyelország, Chile, Columbia, Argentina, Svéd-

ország, Hollandia, Mexico, Finnország, Norvégia, Dánia, Venezuela, Guatemala, Brazília; 20—40 filmet: Ecuador, Anglia, Magyarország, Portugália, Bolivia, az egykori Csehszlovákia, Lettország, Észak-Amerikai Egyesült Államok, Uruguay, Holland-India.

A francia anyag már nemcsak az amerikai film népszerűségével vetekszik — mint látjuk, kereskedelmi forgalma az egész kultúrvilágot behálózza —, hanem egyre érezhetőbb konkurrens is. Kiegészítem a fenti statisztikai adattükröt a francia mozipark ismertetésével: a mozik száma a 3.800-at meghaladja, amelyben Páris 312-vel részesedik.

A párisi mozik... a párisi mozikok...

Emlékezetes olvasóink előtt, hogy a mozik nemrégiben a nagy adóterhek miatt sztrájkba léptek. Előbb néhány napra bezárták üzemeiket, aztán mégis kinyitottak, de nem használtak reklámvilágítást, nem vették igénybe a plakátreklámtól és a hirdatókból származó kormányfériakról, politikusokról és más közéleti nagyságokról készült riportokat. Az utóbbi trükk révén — ismerve honfitársaik közmondásszerű hiúságát — győztek is: 2 héten belül meg volt a megegyezés...

A francia filmgyárak Páris környékén helyezkedtek el. Megnéztem néhány nagyobb felvételt és körüljárтам a telepeket.

Évi 120 film előállításához (a német produkció már az évi 100-at sem éri el) megfelelő apparátus kell. El voltam készülve nagyobb dimenziókra, mégis meglepett az a felkészültség és nagyarányúság, amelynek keretében odakint dolgoznak. De kell erről bővebben írnom? A legutóbbi két év filmjeinek a legkisebb jeleneteiből is kicsillan ez az anyagi gazdagság, nem is szólva a szellemi értékről, amely külön lapra tartozik.

Nagyszerű üzlet itt a mozi, még nagyszerűbb a filmgyártás, de a legnagyobb üzlet...?

Annyit beszéltek már Pesten is a Sphinx mulatóról, hogy dolgom véget ért, elutazásom előtt, megnéztem én is. Őszintén szólva, kissé csalódtam látnivalóiban, de objektíven meg kellett állapítanom, hogy 100 frankos pezsgő áraival nagyobb üzlet, mint bármilyen más vállalkozás.

CASTIGLIONE HENRIK

AMATŐRFILM

A Magyar Amatőrfilm Szövetség közleményei
Szerkesztő: Duddás László
a „Pergő képek” felelős szerkesztője

Hangos-keskenyfilm bemutatót tartott a Szövetség március 24-én és 25-én. Bemutatásra kerültek a drezdai Boehmer filmvállalat következő hangos keskenyfilmjei: Bommerli, Bomerli fährt ins Mittelmeer, Mit Federbusch und Harnisch és Dresden bei Nacht. Számunkra különösen érdekes, hogy a filmek rendezője Richard Groschopp német amatőr kollégánk, aki különleges művészi sakk-trükkfilmjével elnyerte a magyar Szent István kupát. A bemutatott filmek szórakoztató keretben, művészi meglátásokkal és frapáns képkapcsolásokkal tarkított kultúrfilmek. Mind a két előadás nagy közönségsikerrel zárult. A sikerhez hozzájárult a Bosch-Bauer hangos-vetítő kifogástalan hangminősége. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy Magyarországon talán ez volt az első sikeres keskeny-hangosfilm-bemutatás, mely nem keltette a közönségben az első hangosfilmek kezdetleges és sok jöndulatot megkívánáló hangminőségét.

Kárpátalja filmkultúrájával és mozi problémájával foglalkozó és a MAGYAR FILM legutóbbi számában megjelent cikkhez az alábbiakban szól hozzá a Szövetség. Scsigulinszky Károly a Szövetség főtítkára érdekes és egyszerűen keresztülvihető terv megvalósítását vetette fel. Eszerint a Kárpátalját, egy-két autóra szerelt keskeny-vándor mozi járná be tervszerűen. Az autón, egy keskeny-hangos vetítő és a hordozható vetítő felület nyernének elhelyezést, a szükséges áramforrással és egyéb technikai berendezéssel együtt. Az autó, mozgékonyágánál fogva, bárhol előadást tarthatna, sőt — órás műsort feltételezve —, esténként több faluban is tarthatna vetítést. A műsort természetesen, a nemzeti propaganda figyelembevételével kellene összeállítani. A belépőjegyek problémája, a minimális hozzájárulási díjakkal, a falvak anyagi képességétől függően állapíttatna meg. Ilyen módon csekély áldozattal meg lehetne alapozni és előkészíteni Kárpátalja bekapcsolását a magyar filmkultúrába. Ehhez hasonló megoldásokkal a német kultúrfilm-propaganda már régen teljes sikerrel működik.

H I V A T A L O S R É S Z

F I L M K A M A R A

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 69.

TELEFON: 113-305

**A Kormányzó Úr válasza
a Kamara hódoló feliratára**

Mint mult számunkban beszámoltunk róla, a Színművészeti és Film-művészeti Kamara mindkét főosztályának választmányi határozata értelmében Kiss Ferenc elnök *Ruszinszky visszacsatolása* alkalmából hódoló feliratot intézett a kabinetiroda főnökéhez, melyben kérte, hogy a Kamara tagjainak mély hódolatát tolmácsolja a Főméltóságú Urnak. A hódoló felíratra adott válaszában urai Uray István dr. titkos tanácsos, kabinetirodai főnök tudatta a Kamara elnökével, hogy a Főméltóságos Ur megengedni kegyeskedett, hogy köszönetét továbbítsa a Kamara tagjaihoz.

A tröszt és a zártszám. A film-művészeti főosztály választmánya bizottságot küldött ki annak a beadványnak kidolgozására, melyet a Kamara elnöke a szakmában kifejlődött trösztök megszüntetésére, további trösztök alakulásának megakadályozására és a magyar filmek gyártása tekintetében tervezett zártszám gondolatának mellőzése tárgyában nyújt majd át illetékes helyen. A Kamarának a trösztökre és a gyártási zártszámra vonatkozó álláspontját lapunk vezető helyén fejtjük ki.

Választmányi ülés. A Kamara filmművészeti főosztályának választmánya husvét után, április 11-én, kedden délután, 4 órai kezdettel tartja legközelebbi választmányi

ülését, amelyre a tagokat ezúttal is meghívja.

Megjelent a „Magyar Színészet” második száma. A Kamara színművészeti főosztályának hivatalos lapja, a Csele Lajos főtktár felelős szerkesztésében megjelenő *Magyar Színészet* második száma e héten hagyta el a nyomdát. A 12 oldalra terjedő új szám már színes fedőlappal jelent meg és három érdekes színházi szacikket közöl. *Harsányi Zsolt* a magyar színészet helyzetéről, *Patkós György* a magyar színházi kultúra szükséges átalakulásairól és *Varga Mátyás* a színpadi tervezők különleges problémáiról ír. A *Magyar Színészet* ezenkívül természetesen hivatalos kamarai beszámolót is nyújt.

R E P R I Z

c s a k

ARANY
FILMDUCCO-val

VALÓDI!

ARANY FILMDUCCO

BUDAPEST, VI I.,
DANKÓ PISTA-UTCA 22.

TELEFON: 149-489

**Mi igaz az IBUSZ filmkölcsönzőjéről
elterjedt hírekből?**

Az utóbbi időben filmszakmai körök, sőt napilapok is többször foglalkoztak az IBUSZ filmkölcsönzéssel kapcsolatos elgondolásaival és ezekről a legkülönbözőbb hírek kerültek forgalomba. Hogy olvasóinkat kellőképpen tájékoztassuk a híresztelések hátteréről, felkerestük dr. Kauser Istvánt, az IBUSZ Filmszállítás vezetőjét, aki kérdésünkre az alábbiakban tájékoztatott bennünket:

— Az IBUSZ Filmszállítás mindezeideig csak filmek szállításával foglalkozott úgy külföldi, mint belföldi vonatkozásban, — mondotta dr. Kauser István — és fő célja a jövőben is csak ez marad, tehát a külföldről Magyarországra vagy innen kifelé menő filmküldeményekkel kapcsolatos szállítási tevékenység és emellett a vidéki mozgóképszínházak lekötött műsorainak a kölcsönzőktől a mozgókig és onnan vissza való továbbítása.

Az IBUSZ Filmszállításnak ebben a szolgálatában az elmúlt év elején bizonyos visszaesés mutatkozott, melynek érdekében mult év őszén a vállalat igazgatósága a filmszállítást átszervezte. Az át-

szervezés célja főleg azoknak a feltételeknek a megállapítása volt, melyekkel a filmszállítási szolgálat ügyfeleit, a vidéki mozgóképszínházakat, minél tökéletesebben tudja kiszolgálni és ezáltal a bizonyos mértékben visszaesett szállítási forgalmát is növeli. Ezt a célt szolgálta a mozisok előtt ismeretes és a MMOE közbejöttével történt nagyobb arányú általános viteldíjsökkentés és ezt a célt kívánja szolgálni a filmkölcsönző felállítása is.

— A filmközvetítést, illetve kölcsönzést tehát, ismételten hangsúlyozom, főleg a belföldi szállítási forgalom emelésére iktatjuk be, ami semmiesetre sem fogja túlhaladni egy normális filmkölcsönző kapacitását.

— Nem állják meg a helyüket tehát azok a híresztelések, hogy az IBUSZ mozivételekre és laboratórium felállítására gondolna, vagy akár többmillió befektetésű filmvállalkozásba kezdene, főképpen pedig teljesen hamis az a beállítás, hogy az IBUSZ új működési körével a kölcsönzői szakmában egészségtelen konkurrenciát kívánna létrehozni.

MOZI

SZERKESZTI: MORVAY PAL

a MMOE ügy. alelnöke

MAGYAR MOZGÓKÉPÜZEMENGEDELÝESEK ORSZÁGOS EGYESÜLETE
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK:1 film, 1 mozis, 2 kölcsönző
A legújabb szakmai abúzus

Több mozgósínház kérdést intézett az Egyesülethez, amelytől felvilágítást kérnek a tekintetben, hogy jogosult-e a kölcsönzőknek az az egyoldalú rendelkezése, hogy egyik vagy másik filmjüket tovább adva egy másik kölcsönzővállalat jelentkezik a filmmel és hivatkozva az előző vállalattal megkötött szerződésre, azzal a követeléssel áll elő, hogy a mozgóképszínház a filmet ossza be, illetve játssza le.

A feltett kérdéseket illetőleg kérdést intéztünk az Egyesület ügyészéhez, dr. Szentpály Istvánhoz, aki az ügyvel kapcsolatos véleményét a következőkben közölte velünk:

— A kérdés lényege tulajdonképpen az, hogy az egyik ügyletkötő fél átruházhatja-e egy harmadik személyre a maga kötelezettségeinek teljesítését, anélkül, hogy ahhoz a másik ügyletkötő félnek a hozzájárulását előzetesen megszerezte volna.

— A filmkötés elsősorban bizalom kérdése. A mozgóképszínház-tulajdonos bizalommal lehet egyik vagy másik filmkölcsönzővállalat iránt és miután jó tapasztalatokat szerzett korábbi filmekkel kapcsolatban, teljes bizalommal köti le a filmkölcsönzővállalattól annak produkcióját, azzal a meggondolással, hogy a vállalat kipróbált ízlésében és üzletvezetésében ezúttal sem fog csalódnai.

— Minden mozgóképszínház-tulajdonosnak tehát szuverén kiválasztási joga van a tekintetben, hogy melyik filmkölcsönzővállalattal kíván üzleti kapcsolatot létesíteni és fenntartani és melyik

filmkölcsönzővállalattal nem kíván jogviszonyba lépni.

— Lehet, hogy egy-egy film kötésénél a fentiek túlmenő megfontolások is szerepet kapnak, pl. személyes kapcsolatok, a pontos kiszolgálás, az udvarias ügykezelés stb. és lehet viszont az is, hogy

éppen ezek a szempontok, ha azok nem forognak fenn a kívánt mértékben, tartják távol a mozgóképszínház-tulajdonost egyik vagy másik filmkölcsönzővállalattól vagy filmnek lekötésétől.

— Feltétlenül abúzus tehát az, hogyha egy akár cím nélkül, akár meghatározott címmel, tehát konkrétan megjelölt filmről is van szó, hogy ezt az egyik filmkölcsönzővállalat egy másiknak tolja át és most ez a másik az előző jogán kívánja a filmet a mozgóképszínház-tulajdonosnak leszállítani.

— Ez ellen az abúzus ellen a mozgóképszínház-tulajdonos feltétlenül tiltakozhat, visszautasíthatja a film lejátszására vonatkozó felhívását, azzal a jogi indokolással,

hogy ő jogviszonyban az ujonnan bekapcsolódott filmkölcsönzővállalattal nem áll és az üzleti kapcsolatot nem is kívánja az ujonnan felvett harmadik személlyel felvenni.

— Rengeteg abúzus, nézeteltérés, a lebonyolítások precizitásába való botlás állana elő egy olyan gyakorlat bevezetéséből, amely az itt vázoltakkal szemben ellenkező álláspontot kívánna érvényesíteni. Nagyon sok visszaélést szülne ez a gyakorlat, mint ahogy könnyen feltehető, hogy az ilyfajta jelentkezések mögött valamilyen törvényes intézkedésnek a megkerülése, tehát visszaélés húzódik meg.

A fenti jogvéleményt tagjaink szíves figyelmébe ajánljuk és egyúttal felhívjuk őket arra, hogy amennyiben az itt érintettekhez hasonló vagy azonos eset előadódna, úgy forduljanak az Egyesület ügyészeihez, vagy más ügyvédekhez, akik őket a kellő jogvédelemben fogják részesíteni.

Mindenesetre nyugodtan arra az álláspontra helyezkedhetnek, hogy tiltakozhatnak és visszautasíthatják az áttolt film lejátszását minden jogi következmény veszélye nélkül.

ÚJ FILMEK

Szervusz Péter!

Irta: Segesdy László.

Rendezte és zenéjét szerezte: dr. Szlatinay Sándor.

A magyar nóták szerzője: Pásztor Zoltán.

Díszletek: Simoncsics József.
Rendező-asszisztens: Bán Frigyes.
Felvételvezető: Horváth János.
Zenei vezető: Vincze Ottó.
Kép: Icsey Rezső.
Hang: Kereszti Ervin.
Összeállította: Farkas Zoltán.
Ruhatervező: Barthus Irén.

Főszereplők: Páger Antal, Simor Erzsébet, Mihályfi Béla, Dán Etelka, Pethes Ferenc, Kompóthy Gyula, Kabók Győző, Nagyajtay György, Petur Ilka, Kelemen Lajos, Ördögh Sári, Pethes Sándor, Pálóczi László, Kováts Terus, Timár Kató, Hidvéghy Valéria, Gonda György, Szöréghy Gyula.

Zene: Budapesti Hangverseny Zenekar és ifj. Oláh Kálmán cigányzenekara.

Produkción: dr. Erdélyi István.

Gyártási vezető: dr. Bajna Péter.

Kölcsönző: Kárpát film.

Készült: Magyar Film Iroda, 1939.

Hangrendszer: Pulvári.

Beszél: magyarul.

Cenzura: aluli.

Hossza: 2441 méter.

Szabkmutató: Fórum, március 29.

Tamás Endre elektromérnöknek állás ügyében kellene jelentkeznie egy villamossági vállalatnál. Apjától is kapott egy levelet: pénzt kellene átvennie a Claridge szállóban. De a mérnök egyik helyre sem tud elmenni, mert egyetlen ruháját lakótársra zálogba vitte. A kétségbeesett Tamás Endre háziasszonya ad kölcsön egy ócska régi frakkot. A Claridge-ben egy vendég összetéveszti Tornay Péterrel, a híres Afrikakutatóval és egy csekket ad neki 3000 pengőről. Ezt az összeget a napokban nyerte Tornay kártyán. Tamás Tornay lakására viszi a csekket. Itt kiderül, hogy a két férfi megszólalásig hasonlít egymásra. Tornay nem fogadja el a csekket, hanem ellenszolgáltatásul azt kéri, hogy egy hétre vegye át az ő szerepét, míg ő afrikai könyvén dolgozik. Közben Tornay egy nőismerősével is szakítania kell. Tamás vállalja a szerepet, de Tornay unokahugát összetéveszti azzal a nővel, akivel szakítania kell. Tornay személyesen tisztázza az ügyet. A leány, Tornay Éva, ügyesen felhasználja a személycserét, mert az ál-Tornayt viszi le vidéki nagybátyjához, hogy régi harag után kibéküljön vele. Tamás vállalja az ügyet, mert szereti Évát, de ahelyett, hogy kibékülne Lóránt bácsival, még jobban összevész vele, sőt sorozatos bonyodalmak után Éva eljegyzését is megakadályozza. Éva — bár belül örül, hogy elmaradt az eljegyzés, mert ő is szereti a mérnököt — felháborodva elrobbog. Tamás referál az esetről Tornaynak, aki úgy tisztázza a helyzetet, hogy kibékül Lóránt bácsival, aki most már áldását adja a fiatal párra.

★

A reklám nem hazudott, ez a film valóban az első nagyképfelállítású magyar film. Szereposztása is paradés. A filmen semmi kifogásolni való sincsen. — tehát az nem is bukhat meg. De igazi siker sem lesz, mert ezen túlmenően azután semmit sem produkál. A nagyképfelállítású amerikai revüikkel kiállítás dolgaiban nem veheti fel a versenyt, az amerikai bűnügyi filmekkel szemben viszont izgalmas tekintetében marad el. Hiányzik a filmből a különleges magyar íz, ami azt magyar filmsikerré avathatná. Ezt a filmet természetesen nem lehet összehasonlítani a filléres magyar produkciókkal. Kritikánkkal csak arra akarunk rámutatni, hogy a kiállítás, a pénz, nem minden. Az igazi komoly üzleti sikernek valami más kulcsa van.

ÉLETBELÉPETT A GÉPKEZE- LŐKKEL KÖTÖTT KOLLEKTIV SZERZŐDÉS.

Az Egyesület közli, hogy a Turul Szépművés B. E. Vetítőtörzse végérvényesen aláírta a MAGYAR FILM 4-ik számában közölt kollektív szerződést, aminek következtében a szerződés az Egyesület választmányának határozata folytán az összes gépkezelőkkel szemben április 1-ével életbelép. Az Egyesület ezúttal is felhívja tagjait a szerződés feltételeinek szigorú betartására.

Szélhámosnő voltam

(*J'étais une aventurière.*)

Irtta: Michel Durun.

Rendezte: Raymond Bernard.

Főszereplők: Edwig Fenilliére, Jean Murat, Jean Max.

Gyártotta: Osso, Paris 1938.

Beszél: franciául.

Magyar szöveg: dr. Vitéz Miklósné.

Hossza: 2827 méter.

Cenzura: aluli.

Kölcsönző: Reflektor.

Bemutatta: Radius, március 30.

Verát, a szép, fiatal leányt, rossz sorsa két szélhámos, Paolo és Desormmeaux közé sodorta. Velük együtt követi el az agyafurt szélhámoságokat. Rendszerint Vera hercegnőnek adja ki magát, aki értékesíteni szeretné gyöngysorát. Lovagja vállalkozik rá, átveszi az ékszer, de Paolo kilopja zsebéből. Másnap persze a lovag nem vallja be az ékszer eltűnését, hanem fizet. Vera utálja mesterségét. Cannesban Glorin francia gyárossal kell a trükköt megcsinálnia. Paolo azonban elhibázza dolgát, a hamis ékszer Glorinnál marad. Vera nem akar többé Glorin szeme elé kerülni. De a fiatal gyáros beleszeret Verába és azt hazudja, hogy eladta az ékszert. Házassági ajánlatot is tesz, de a lány tiltakozik, bár ő is szereti Glorint. Csak mikor búcsúzni akar, érzi, hogy nem tud elszakadni a férfitől. Glorin és Vera, mint házastársak boldogan élnek, mikor megjelenik a két régi cinkos, Vera pénzt ígér nekik, de Desormmeaux új tervvel áll elő. A vendégek ékszereire fáj a foga. Vera rémülten tiltakozik és, hogy elejét vegye a szélhámos tervének, kijelenti vendégei előtt, hogy pár nappal ezelőtt betörést követtek el a környéken és majd ő összeszedi az ékszereket és a safe-be helyezi. Ezt hallja a két cinkos, Vera nevében összeszedik az ékszereket és már szöknek is Le Havre felé. Vera sírva vallja be urának régi titkát. Glorin megbocsát neki. Másnap a vendégek helyén találják ékszereiket. Paolo, aki összeveszett Desormmeaux-val és sajnálta Verát, visszahozta az ellopott drágaköveket. A két szélhámos Amerikába megy új életet kezdeni, de ez az új élet csakhamar a Sing-Singbe vezeti őket.

★

Mint a legtöbb francia film, úgy ez is főleg az elsősétes és a jobb másodhetes mozikban számíthat sikerre, annak ellenére, hogy magán viseli a francia kinematográfia minden értékét.

Makrancos kisasszony

(*Der Wildfang.*)

Rendezte: Jan Svitek.

Főszereplők: Halmay Tibor, Csikós Rózsi.

Gyártotta: Metropolitan, Prága 1938.

Beszél: németül.

Magyar szöveg: Kuhn Erzsébet.

Hossza: 2050 méter.

Cenzura: aluli.

Kölcsönző: Phöbus.

Bemutatta: City, március 30.

Dolna úrnak rettentő gondot okoz pajkos kislánya Tessa, aki rémületbe ejti zsarnokságával és csinyjeivel az egész személyzetet. Wernernek is ugyanilyen gondjai vannak, mert Theo fia szintén nem hajlandó megkomolyodni. A két apa elhatározza, hogy Theo és Tessa mielőbb férj és feleség lesznek. Theo titokban el-

jegyezte magát Dolly Brandel színésznővel, csak ezt nem meri apjának megmondani. Mikor az apai parancsot a nőülésre megkapja, Theo bánatában elmegy inni. Találkozik régi barátjával, Péter Dannerrel, akinek kiönti szíve keservét. Péter próbál lelket önteni belé. A társaság egyik tagja meghívja az összes fiúkat, hogy az ő tiroli kastélyában töltsék idei szabadságukat. Péter kijelenti, hogy ezt a szabadságát teljesen egyedül óhajtja tölteni. A fiúk kinevetik, hogy ezt nem fogja 3 napnál tovább kibírni. Péter erősödik, hogy 4 hétig is kibírja. Egyikük nagyösszegű fogadást ajánl fel és Péter elfogadja. Tessa az országúton hajt kocsijával, amikor leáll a motor. Tessa megszólít egy fiatalembert, aki országúti vándornak látszik. A fiatalember vállalkozik rá, hogy ő megjavítja. Ez sikerül is neki és Tessa köszönés nélkül elrobbog. A fiatalember, — aki nem más, mint a gazdag Péter Danner — éjjeli szállást keresve, véletlenül Tessáék birtokára téved. A birtokon a legnagyobb zavar uralkodik, ugyanis megérkezett Dolna, a ház ura és riadtan értesült arról, hogy Tessa kiüldözötte a házból az inast, a soffórt és az angol kisasszonyt. Legsürgősebben új inasra volt szükség és Péter vállalkozott erre. Tessa csodálkozva ismerte fel az új inasban azt a fiatalembert, aki kocsiját megjavította. Dolna a napokban várta Theo érkezését. Theo meg is érkezett. Menyasszonyának azt hazudta, hogy Párisba szoltíják üzleti ügyei. Természetesen Theo felismerte az inasruhát bujtatót Pétert. Péter felvilágosította, hogy 4 hétig nem lehet a levegőből élni, ezért vállalt állást. Most aztán rajta volt a meglepődés sora, amikor megtudta, hogy Tessa az a lány, akit Theonak apai parancsra el kell venni. Miután nagyon tetszett neki Tessa, rátámadt Theóra, hogy ne legyen gyáva, ha Dollit szereti, tartson ki mellette. Theót pár nap alatt Tessa úgy megutálja, hogy mikor apja szóba hozza a házasságot, Tessa hallani sem akar róla, s elvágtat. Nem mondhatja meg apjának, azt, hogy Pétert szereti, az inast. Közben Dollit megtudta, hogy hova tűnt a vőlegénye. Utána megy a birtokra. Dolna azt hiszi, hogy az új társalkodónő jött meg. Dollit vállalja a szerepet, mert célja, hogy megakadályozza a házasságot. El is mondja Dolnának, hogy Theónak titokban menyasszonya van. Dolna felbőszül és kijelenti, hogy szó sem lehet a házasságról. A történet végén Tessa mindent elmond apjának, aki beleegyezését adja az „inas-sal” való házassághoz.

★

A két magyar főszereplő ad különös értéket ennek a különben jó közepes filmnek, amelynek vidám fordulatain sokat nevet a közönség.

A varieté csillagai

Irtta: Georg Fraser „Szivárvány” c. darabjából Thea von Harbou szövegkönyve nyomán dr. Orbók Attila.

Rendezte: Baký József.

Rendezői asszisztens: br. Podmaniczky Félix.

Főszereplők: Bordy Bella, Simor Erzsébet, Szelezky Zita, Németh Romola, Vaszary Piri, Jávor Pál, Páger Antal, Mály Gerő, Szakáts Zoltán, Pethes Sándor, Maklár Zoltán, Várkonyi Zoltán, Kovács Terus, id. Latabár Árpád, Mihályfi Béla, Hidvéghy Valéria, Terry Carlton, Óváry Tibor, Bársony István, 2 Emerys és a Monos

A „VARITÉ CSILLAGAI“ PREMIERJÉRŐL

amely szerdán este díszelőadás keretében zajlott le az *Uránia Színház*-ban, külön kell megemlékeznünk, mert annak rendezése a komoly színházi premierek külsőségeinek nivójára emelkedett. A különleges filmbemutatóján a meghívott közönség soraiban ott láttuk a fővárosi társadalmi élet kiválóságait és a magyar filmvilág előkelőségeit. Ünneplés hangulatban, az első milliós magyar filmhez méltó módon ment végbe az emlékezetes sikerű díszelőadás, melynek végén *Rennard Béla* igazgató bemutatta a közönségnek *A varieté csillagai* szereplőit. A premier után a film szereplőiből, az *Uránia Színház* és az *Ufa* vezetőiből egy kis társaság gyűlt össze az egyik belvárosi bárban és tovább ünnepelte a felejthetetlen film sikerét.

KISS LAJOS TŰZOLTÓFŐPARANCSNOK

abból az alkalomból, hogy *Szendy Károly* polgármester március 29-én délelőtt a tűzoltóság kúntcai laktnyájába légoltalmi bemutatóra hívta meg a főváros pénzügyi bizottságának tagjait, spanyolországi útja során készített filmfelvételeket mutatott be, amelyek a spanyolországi légitámadásokat és azok pusztításait demonstrálták.

CSERÉPY ARZÉN BUDAPESTEN JÁRT

Az évtizedek óta Berlinben élő magyar filmrendező, *Cserépy Arzén*, akinek nevéhez a sikeres filmek egész légiója fűződik, az elmúlt héten néhány napot rokonainál töltött Budapesten. Mint értesülünk, *Cserépy Arzén* rövidesen ismét visszatér a fővárosba, hogy fontos megbeszéléseket folytasson magyar filmgyártási tényezőkkal.

A MAGYAR FILMMŰVÉSZETI ISKOLA

elsőéves növendékei az elmúlt héten meglátogatták a *Magyar Film Iroda* gyártelepét és műtermét, amelyben a *Nem loptam én életemben* című új magyar filmet forgatták. A tanulmányi csoportot dr. *Pozsonyi Gábor*, székesfővárosi mérnök, a *Magyar Filmművészeti Iskola* tanára vezette, aki szemléltető filmtechnikai és műszaki előadást tartott a növendékeknek. A filmművészetet és filmrendezést *Balogh Béla*, a készülő új magyar film rendezője, az iskola másik tanára ismertette,

A MAGYAR FILMOTTHON KÖZGYŰLÉSE

március 24-én délután zajlott le az Otthon helyiségében Gróf *Zichy Géza* Lipót elnöklésével. A rendes évi közgyűlés első pontjaként a főtükári jelentésből megtudtuk, hogy a *Magyar Filmotthon*-nak 600 rendes és 100 pártoló tagja van, akik közül az utóbbi időben, a film, irodalmi és zenei világból körülbelül 100 idegenbe vándorolt. Az Otthon 1938 márciusától 1938 decemberével bezárólag 34 művészestélyt, 2 galaestélyt, 14 Mozart-hangversenyt és számos vidámestélyt tartott, de a jótékonykodásról sem feledkezett meg és például a *Magyar a magyarért* akcióra 350 pengőt gyűjtött tagjai sorában. A zárszámadások és a felmentvény megadása után a közgyűlés következő pontjaként a választások szerepeltek. Az *Otthon* alapszabályai szerint ugyanis a választmány egyharmada, szám szerint hat, minden évben átadja helyét másoknak. Új választmányi tagokul a következőket választotta meg a közgyűlés: *Babay József*, *Honthy József*, *Ladomerszky Margit*, *Segesdy László*, dr. *Szlatinay Sándor* és *Váczki Dezső*. *Ráthonyi Ákos*, a lemondott háznagy helyébe pedig *Zengővári-Forray Iván* került.

BERGAS KÁROLY

a *Warner* budapesti igazgatója, aki négy éven át vezette az amerikai vállalat itteni fiókját, az elmúlt héten búcsút mondott a fővárosnak, mivel, mint idegen állampolgárnak, tartózkodási és munkavállalási engedélyét tovább meghosszabbítani nem sikerült. *Bergas Károly* egyelőre a *Warner* párisi központját látogatta meg, ahol, értesülésünk szerint, a vállalat valamelyik délamerikai fiókjában fog elhelyezkedést nyerni. Távozása következtében a *Warner* budapesti fiókjának vezetését *Vidrány Blanka* vette át, aki, úgy tudjuk, a párisi központtól rövidesen igazgatói kinevezést kap. A régi, évtizedes szakértő már több alkalommal bebizonyította kiváló képességeit és így a *Warner* új szezonja elé bizalommal tekinthetünk.

PARAMOUNT-VEZÉREK BUDAPESTEN

Az elmúlt héten a *Paramount* két párisi vezetője, *Fred Lange* európai és *André Olsen* közép-európai menedzser jött Budapestre szokásos tavaszi körútjuk során, hogy az itteni fiók előtt ismertessék a jövőévi produkció 15 filmjét, amelyek közül 8

teljesen elkészült és a *Paramount* júliusra tervezett szakbemutatóján színre is kerülnek. A *Paramount* vezérei a legnagyobb optimizmussal tekintenek a vállalat új anyaga, különösen az Angliában készülő produkció elé. Dr. *Palugyay Miklóst*, a fiók helybeli igazgatóját pedig meghívták a Párisban május havában tartandó *Paramount*-konferenciára, amelyen az európai fiókok vezetői mind megjelennek és amikor a vállalat új anyagából izelítőként már néhány filmet be is mutatnak.

HÓFEHÉRKE

Az évad legnagyobb filmsikere, a *Hófehérke és a hét törpe*, a *Rádius*-beli hónapokig tartó fárasztó fellépés után, néhány hétig pihent és e hét csütörtökjén folytatta diadalútját (egy szóban és nem kettőben, mint a hirdetésekben láttuk!) a *Kamará*-ban rendes helyárák mellett. Kétségtelen, hogy *Walt Disney* világfilmje a reprizelőadásokon is megérdemelt sikert fog aratni.

ROBERT BEYER

a *drezdai Zeiss Ikon AG.* cégvezetője az elmúlt héten üzleti ügyekben Budapesten járt és meglátogatta a nagy német filmtechnikai gépvállalat magyar fiókját.

DÍJNYERTES ISMERETTERJESZTŐ UFA-FILMEKBŐL

rendezett jólsikerült matinét március 26-án, vasárnap az *Uránia Színház*, amely rendszeres matinésorozattal a legnemesebb kultúrmunkát végzi. Április 2-án *Mécs Alajos* tartott érdekes előadást *Lybia és ami körülötte van* címen 2000 méteres hangosfilm kíséretében.

VETITETTKÉPES ELŐADÁS A FŐVÁROSI ÚT ÉS CSATORNA- ÉPÍTÉSI ÜGYOSZTÁLY ÉPÍTKE- ZÉSEIRŐL.

Pénteken egyetemes ülést tartottak a *Magyar Mérnök- és Építész-Egylet* összes szakosztályai. Az ülésen *Király Kálmán* tanácsnok bemutatta a fővárosi út- és csatorna-építési ügyosztály újabb építkezéseiről készült filmeket. A filmek közül az első az új balatoni út építését, a második a Várhegy oldalában történt hegyesuszamlás elleni védőmunkát, a harmadik a központi csatornaszivattyútelep új nyomócsatornájának építését, a negyedik a Hősök terének átépítését, az ötödik pedig az új óbudai kivezetőút építését mutatta be.

KULTURFILM

„Harc Nagynémetországért”

Ismertettük már a kultúrfilmgyártás szerepét Németország kinematográfiájában. Újabban megint olyan nagyszabású kultúrfilm készítéséről számolnak be a német szaklapok, ami azt bizonyítja, hogy nemcsak filmgyártási, hanem kultúrális nemzeti szempontból is elsősorú szerepet juttatnak Németországban az ismeretterjesztő és kultúrfilmeknek. *Harc Nagynémetországért* annak az egész estét betöltő kultúrfilmnek a címe, melyet az Ufa állít össze és amelyet úgy teljes esti műsorként, mint matinék és díszelőadások keretében fognak bemutatni a német mozik. A 2200 méter hosszú film a Harmadik Birodalom történetének legfontosabb jeleneteit mutatja be 1933-tól 1939-ig. A mozgalmas időszak kiemelkedő eseményeit ismertető egész estét betöltő film iránt igen nagy az érdeklődés egész Németországban.

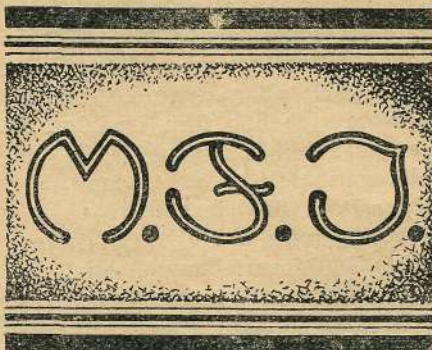
A bécsi Kulturhivatal rövidfilmgyártása

Bécs polgármestere, *Neubacher* mérnök, megbízást adott a Kulturhivatalnak egy Bécs értékeit ismertető kultúrfilm elkészítésére. A film célja a bécsi műtörténelmi értékű templomok és egyéb épületek, régi romantikus városnegyedek, valamint a bécsi környék bemutatása elsősorban a birodalom olyan részein, ahol a nagyközönség nem ismeri a volt osztrák fővárost. A film elkészítésére a polgármester úgy filmtechnikai, mint művészeti szempontból a legkiválóbb bécsi erőket kérte fel. A belső felvételek még a tél folyamán elkészültek, míg a külsőkkel megvárják a tavaszi hónapokat. A bevezető részben Bécs történelmi fejlődését vizsik filmre különböző térkép- és trükk-megoldásokkal, a második részben pedig a műtörténelmi emlékek kerülnek feldolgozásra.

Hasonlóképpen kultúrfilmeket kíván gyártatni a bécsi Kulturhivatal a bécsi zeneszerzőkről és zenei emlékekről, melyekben különösen gazdag a volt császárváros, továbbá a bécsi táncművészet fejlődéséről, valamint ipari és kereskedelmi jelentőségéről. Ily módon kívánja Bécs vezetősége kultúrfilmek útján elsősorban a belső idegenforgalom növelésével a város hanyatló jelentőségét ellensúlyozni.

MÜTEREM

SZERKESZTI:
BINGERT JÁNOS DR.

NEM LOPTAM ÉN ÉLETEMBEN

Valóságos meglevenedett divatrevü lesz a legújabb magyar film, a *Nem loptam én életemben* néhány jelenete. A női főszereplő, *Egry Mária* szinte percenkint újabbnál-újabb toalettekben jelenik meg a közönség előtt. *B. Kokas Klára* párizsias vonalú és magyaros díszítésű remek ruháiban. Nincs az a revüszár, aki külön ruhabemutatót rendezne egy-egy külföldi filmben. A *Nem loptam én életemben* ebben a tekintetben a hölgyek filmje lesz. Az új magyar film *Balogh Béla* rendező vezetésével élénk tempóban halad előre s a többi főszereplő, *Szilassy László*, *Ania Suli*, *Pethő Attila*, *Latabár Kálmán*, *Bilicsi Tivadar*, *Kovács Terus*, *Köváry Gyula* előreláthatóan a tavaszi szezon legnagyobb sikerű magyar filmjének a szereplői.

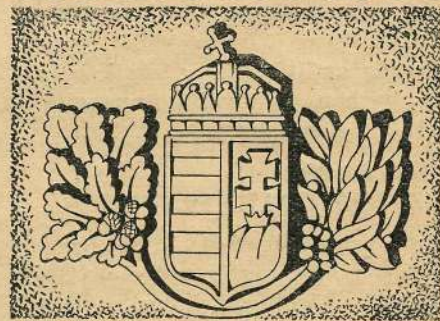
A „FÜGGETLENSÉG”

március 25-iki, vasárnapi számának képes melléklete két oldalon keresztül seregnyi felvételt mutat be a *Magyar Film Iroda* műtermében most készülő *Nem loptam én életemben* című magyar filmujdonságról. A film kulisszatitkait ismertető úgynevezett *Werkfotók* — *Fenichel* felvételei — magyarázatul a *Függetlenség* főlapjában olvashatunk érdekes riportot *Felkay* Ferencről.

TÖKELETES FÉRFI.

Április végén kezdik meg a felvételeit *Zalabéri János* eredeti darabjának, *Orbók Attila* dr., átdolgozásában és *Szlatinay Sándor* dr. rendezésében. A *Horváth János* produkciójában készülő film az első magyar zenésfilm lesz, amelyhez tíz slágert komponál a zeneszerzőrendező: *Szlatinay Sándor* dr. A burleszk határán járó zenés filmjáték főbb szerepeit *Csortos Gyula*, *Já-*

vor Pál, *Bilicsy Tivadar*, *Mihályfi Béla*, *Simor Erzsébet*, *Pethes Sándor* és *Maklárty Zoltán* alakítják. A film külső felvételei a Felvidéken készülnek. *Horváth János*, az új produkció vezetője, fiatal kora ellenére, régi szakember, eddig 21 magyar filmben működött közre sikerrel, mint felvételvezető. Ez lesz az első önálló vállalkozása, amelytől az érdekeltek komoly eredményt várnak.

HUNNIA

5 ÓRA 40 PERC . . .

Több ízben jelentettük már, hogy a befejezéshez közelednek az 5 óra 40 . . . című bűnügyi filmdráma előkészítő munkálatai, amelyeknek nyomán e héten meg is kezdték a felvételeket. *Tasnády Mária*, a film női főszereplője megérkezett már *Berlinből*, naponta kijár a *Hunniába* és szorgalmasan résztvesz a próbákban, amelyeket a rendező *Tóth Endre* írt neki és a többi főszereplőknek. A főszereplők száma különben tegnap szaporodott eggyel. *Makay Margit* aláírta szerződését, amelyben kötelezi magát, hogy eljátssza az 5 óra 40 . . . egyik vezető szerepét. *Makay Margit* neve eddig nem szerepelt még magyar filmek színlapján. A producer *Takács Antalé* az érdem, hogy sikerült őt leszerződtenie. *Makay Margit* úgyszólván a legfontosabb szereplő a drámában, ahol minden körülötte történik. Egy öregedő énekesnőt játszik, akit meggyilkolnak s e gyilkosság gyanuja hálózza be valamennyi szereplőt, míg végül rengeteg kaland és bonyodalom után kiderül, hogy ki az igazi tettes. Igen érdekes, nagyrétű szerep, amellyel *Makay Margit* a magyar filmgyártás prominens művészeinek sorába lép.

KESKENYFILM

Nyugtalanító hírek a keskenymozisok frontján

A szerény keretek között induló és a kezdet nehézségeivel küzdő keskenymozisok körében érthető aggodalmat váltottak ki azok a hírek, melyek az utóbbi időben elterjedtek. Így elsősorban az a minden alapot nélkülöző hír nyugtalanítja a keskeny mozisok körét, mely szerint a keskeny mozisoknak nem állanu megfelelő mennyiségben kellő számú műsor rendelkezésre és így tartani kellene attól, hogy műsorhiány fog bekövetkezni.

A felelőtlen és lelkiismeretlen híreszteléssel szemben utalunk lapunk múlt számában megjelent rövid statisztikai kimutatásra, mely a rendelkezésre álló keskeny hangos műsormennyiséget ismertette. Ehhez hozzáfűzzük még, hogy tudomásunk szerint állandóan készülnek új keskenyített műsorok, úgy, hogy hiánnyal a keskenymozisoknak nem kell számolniuk most sem, a jövőben pedig még kevésbé, mert hiszen mi-

nél több keskeny mozit helyeznek üzembe, annál inkább kifizetődik a keskeny műsorok gyártása is. Reméljük, hogy ezt a helyes üzleti elgondolást a keskenyfilm-kölcsönzéssel foglalkozók állandóan követni fogják.

Hasonlóképpen aggodalmat keltett a keskeny mozisok körében az a hír, hogy a jövőben a belügyminisztérium csak öt esztendőre adja ki a keskeny moziengedélyeket. Nem tudjuk elgondolni, hogy mi vezethetné az illetékes minisztériumot ilyen intézkedés foganatosítására és a magunk részéről nem hisszük, hogy ez bekövetkezhetik. Hiszen eddig éppen fordítva az volt az illetékesek elgondolása, hogy az amúgy is nehéz viszonyok között induló és aránylag nehéz befektetéseket eszközöző keskeny mozist minél inkább támogatni és a vállalkozási kedvet fokozni kell a mozikultúra területének terjesztése érdekében.

A sovány bevételi lehetőségek mellett a keskeny mozis amúgy is nehezen törleszti befektetett tőkét és vissza fog riadni minden újabb befektetéstől, ha tudja, hogy enge-

délye csak öt esztendőre szól. Meggyőződésünk, hogy az illetékesek a jövő engedélyek kiadásánál rá fognak cáfolni a fenti híresztelésekre.

Itt említjük meg, hogy a keskeny mozik ügyének igen nagy hasznára válna, ha lehetséges lenne az ügymenet minél erősebb meggyorsításával a hangos keskeny engedélyek ügyét hamarabb elintézni, mint az jelenleg történik. Reméljük, hogy az a gyorsított ügymenet, amelyről már a multkoriban megemlékeztünk, a közeljövőben kedvezően éreztetni fogja hatását.

Úgy magyar általános kultúra és népnevelés, mint gazdasági szempontból egyaránt fontos, hogy minél gyorsabban, minél körültekintőbb gonddal megalapozott keskenymozis nyíljon az országban.

ÚJ KFT. ALAKULAT

Filmforgalmi Kft. címen új Kft. alakulat létesült VIII., Sándor-tér 2. szám alatt. Az új Kft. ügyvezetője: Kőszegi Gábor és Ungár Sándor. Törzstőkéje: 10.000 pengő. Üzletköre: filmek vásárlása, bizománybavétele és kikölcsönzése.

Nem zsáklamacskát,

hanem már most kiválogatott kitérő francia filmeket ajánlunk a jövő szezonban megjelenő

4 NAGY MAGYAR FILMÜNKHÖZ!

A FRANCIA NÉGYES

SACHA GUITRY legújabb vígjátéka, partnerei: GÁBY MORLAY, JACQUELINE DELUBAC

A BALGA SZŰZ

Henry Bataille világhírű színműve VICTOR FRANCEN és ANNIE DUCEAUX

R Á G A L O M

A Magyar Színház rendkívüli sikere! CHARLES VANEL, JULES BERRY, SUZY PRIM

A MÁLTAI HÁZ

VIVIANE ROMANCE, PIERRE RENOIR, LOUIS JOUVET, DALIO

A POSTÁS KÉTSZER CSENGET

CORINNE LUCHAIRE, FERNAND GRAVET, MICHÉLE SIMON

Minden filmünkben a legnagyobb francia művészek játszanak. Francia filmjeink a

FORUM

filmszínházban jelennek meg.

ATELIER-FILM

Erzsébet-körút 8. Telefon: 333—736

SZAKIRODALOM

A film története három kötetben. A newyorki Modern Művészetek Múzeuma alapos előkészítő tanulmány után a film történelmét kívánja háromkötetes munkában kiadni. Az első kötet a film művészeti fejlődését mutatja be 1898-tól napjainkig. Ez a kötet a terv szerint 1939 tavaszán jelenne meg. A második kötet a film gazdasági problémáit tárgyalná, míg a harmadik a filmnek mint népnevelő és közművelődési eszköznek szerepét tárgyalná. Érdekes megállapításokat végez az első kötet a világirodalom szerepéről a filmművészet fejlődésében. Az összeállítás szerint a világ filmgyártása igen sok világirodalmi remeket dolgozott már fel. A megfilmesített művek szerzői között ott látjuk Walter Scott, Thackeray, Dickens, Dumas, Cervantes, Zola, Victor Hugo, Maupassant, Mark Twain, Tolstoj, Anatol France, De-foe, Stevenson, Dante, Mereskovsky, Bulwer, Longfellow neveit, sőt egy francia társaság 1908-ban Homeros Odisséáját is filmre vitte. De filmre kerültek Ibsen drámáinak nagy része, majd Schiller, Molière, Maeterlinck, Sheridan művei is. Kiemeli az első kötet, mint érdekes tünetet, azt a jelenséget is, hogy már a némafilm korában igen sok opera került feldolgozásra, melyeket azután a zenekarok az illető operákból összeállított számokkal és potpourrikkal kísérték. Így 1911 és 1926 között 25 operát vittek filmre, köztük Figaro házasságá-t, Faust-ot, Rigoletto-t, Aidá-t, Manon-t, Toscá-t és Electrát stb. Nem kevésbé érdekes az utolsó évtized hangosfilmgyártásának története ebből a szempontból, mely idő alatt szintén igen sok regényt és főleg színdarabot dolgoztak fel filmre.

Székely Sándor okleveles gépészmérnök: Nagyteljesítményű vetítő fényforrások. (Szerző kiadása, 1939.)

A nagyteljesítményű vetítő fényforrások közül a szerző csak a H. I. lámpákkal foglalkozik. Nem világosít fel azonban a nagynyomású higanylámpákról vagy a Superhochdruck-lámpák mai állásáról. Nem ismerteti a gyakorlatban eddig bevált fő típusokat sem, csakis a Beck-hatással foglalkozik, mintha az volna az egyetlen járható útja a fénynövelésnek.

Az első oldalon nem értjük a következőket: Az objektív felfogóképessége nek(?) határa van, úgy, hogy a mai tükrőlámparendszereknél egy 1:1,9 fényerejű objektív 45 amp. áramerősséig növekvő fényteljesítményt ad, azon felül azonban bármilyen áramerősség mellett sem ad nagyobb fényteljesítményt. Ha te-

hát nagyobb fényteljesítményt akarunk kapni, amelyre különösen színesfilm vetítésénél és nagy vetítő felületeknél szükségünk is van, olyan színeket (belső) kell alkalmaznunk, amelyek világító ásványi sókat tartalmaznak.

Kérdezzük: nagyobb lesz-e az objektív felfogóképessége, ha más minőségű színeket veszünk? Feleletünk: nem.

A szerző megállapítása csak különleges esetre vonatkozik, amikor a Beck-színekről a következőket írja: Mivel ezek a színek nagyobb áramerősséget is elbírnak, a fényerő kétszeresen emelkedik.

Számszerűen milyen áramerősséget? Valóban kétszeres-e a fénysűrűség? Utánanéztünk ezeknek az adatoknak és a Kinotechnik című szaklap 1938 márciusi számában dr. Schering erre vonatkozó tanulmányában szívesen ezt olvassuk: Bei Reinkohlen (normálszínek) ist die Leuchtdichte praktisch unabhängig von der Stromstärke, bei Beckkohlen jedoch kann man durch Steigern der Stromstärke die Leuchtdichte stark erhöhen und den fünffachen Betrag der Leuchtdichte von Reinkohlen erreichen.

Megmondja ez a közlemény pontosan is, hogy mennyi a terhelhetőség és pedig Beck-szénél 1,4 amper/mm², normálszénél pedig 0,3 amper/mm².

Nem értünk egyet a szerző egyedülálló megállapításával, hogy a napfényt a kékes-fehér fény közelíti meg a legjobban. Mi ugyanis úgy tanultuk a fizikában, hogy a napfény fehér.

Máshelyt is kevés felkészültséget tétel fel szerző az olvasóiról, ha fontosnak tartja a Bevilágítás erősségének számítása című bevezetésében a következő szenzációs felfedezést megörökíteni: A gyakorlat azt mutatta, hogy minél nagyobb a vetítési távolság, annál nagyobb kell lenni a bevilágítás erősségének.

A 4-ik oldalon fénykockáról ír, amelynek átmérője van. Ennek kiszámítására képletet is közöl. Képleteiből nem derül ki, hogy az adatok méterben, vagy mm-ben helyettesítendőek-e, ezt csak a példák-ból árulja el.

A 6. oldalon közli a Zeiss-Ikon gyár táblázatát, de elfelejti hozzátenni, hogy ez a táblázat csak arra az esetre érvényes, ha a vetítópilla fut, a gépben film nincsen, továbbá, hogy a leadott fénysűrűség 80 és 100 Stilb között van. (Filmtechnik, 1938. 6. sz. 196. oldal.)

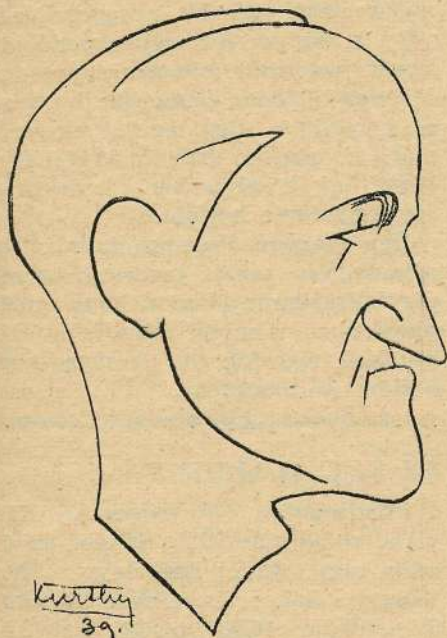
A közleményből erősen nélkülözünk a korszerű elvek szerint épített kondenzátoroknak hengeres, vagy tórikus kiképzéséről szóló ismertetését, amely 25%-os fénynyereséggel dolgozik. (F. E. Carlson: A higher-efficiency condensing system for picture projectors. Journ. S. M. P. E. 1938 aug. 31., 187. oldal.)

Sajnálattal kell megállapítanunk azt is, hogy nem olvashattunk a közleményben a színesfilm vetítéshez kiválóan alkalmas para- és neo-tükrökről vagy az óriás vetítőkörökről, amelyek szabadban 100 méteres távolságból egy 120 négyzetméteres képet elegendően megvilágítanak. (Filmtechnik, 1938. 1. szám, 14. oldal.)

Igyekeztünk megtalálni a közlemény végén a szakirodalmat, amelyből szerző az adatait merítette, ehelyett azonban a következő felhívást találtuk: Olvassunk szakkönyveket! És a szerző felsorolja eddig megjelent saját műveit.

(Lohr Ferenc)

Premier Plan

PULVÁRI KÁROLY

Halkszavú, szófukar ember, mégis hangadó tényező. Neki nem volt elég a természetes hang. Feltalálta a mesterséges hangot. És fel is találta. Hogyan? Arról ne beszéljünk. Beszél ő helyettünk. De szóljunk arról, mint kezdte. Először gyalog járt, majd motorra ült, ez idő szerint autón jár és lehet, hogy holnap már a sztratoszférába repül. Nem ismer megállást. Pihenést még kevésbé. Kedvenc játékszerével, a logarléccel kiszámította, hogyan lehet a nap 24 óráját megduplázni. Kísérleti laboratóriumában, amelyhez képest az Edisoné csak hatós, enged, villanyszerelőműhely volt, éjjelenként atomot rombol. Ezért vonult el Buda legrejtettebb részébe, ahol zseniális fejjel Láb-kölesönből házat építtetett. Különben boldog férfi, még boldogabb családapa. Szabad idejében, külön órában hegedül és tulipánokat termel. Hja! Majd elfelejtettük! A kinotechnika a kisujjában van. Képezhető, mi minden lehet még a többi kilencben! Mindenki kedvence Pulija — „fog az menni!”

KÜLFÖLD

AMERIKA

▲ A hollywoodi Akadémia ünnepélyes keretek között osztotta ki az 1938-ban készült legjobb 11 film díját. Elsők között voltak a bizottság ítélete szerint az *Életöröm*, *Tom Sawyer kalandjai*, *Hollywood Folies* és az *Algeria* című filmek.

ANGLIA

▲ Az 1939–40-es szezónban az *Universal* angol tőkével 3 filmet kíván gyártani Angliában összesen hárommillió dollár befektetéssel. Az első film főszerepére ifj. Douglas *Fairbanks*-t kérték fel.

▲ Tovább tart az angol filmgyártók harca a külföldi filmek beözönlése ellen. Elsősorban az amerikai filmek ellen küzdenek. A sajtóban állandóan kifejtett támadásokon felül legutóbb állami védelemhez is fordultak az angol filmgyártók. A kereskedelemügyi minisztériumhoz intézett hatalmas beadványban ismertették sérelmeiket és sürgős döntést kértek. Az angol film- és mozi szakmában érthető érdeklődéssel várják a hatóság döntését, illetőleg az esetleg foganatosítandó intézkedéseit.

EGYPTOM

▲ A fáraók országában felépült az első hangosfilmgyártelep. A modernül felszerelt gyár két műterem, külön áramfejlesztőtelep, számos iroda és raktárhelyiség, továbbá mindennemű egyéb kiegészítő épület felett rendelkezik.

FRANCIAORSZÁG

▲ Jean *Zay* francia népművelésügyi miniszter legutóbb tűzte ki a minden évben kiosztásra kerülő legjobb francia játékfilm, rövidfilm, oktatófilm és kultúrfilm díját. Ezekhez az állami díjakhoz, melyek rendszerint sevresi porcellán vázából állanak és áprilisban kerülnek kiosztásra, az idén egy új díjat is tűzött ki *Zay* miniszter: az év legjobb francia híradójára.

NÉMETORSZÁG

▲ A német filmszakma az idén ünnepli Emil *Jannings* 25 éves filmszínészi jubileumát. Az egykori tengerésznövendék tízéves küzdelmes színi pálya után 1914-ben lépett először a felvevőgép lencséje elé, hogy

azután hamarosan a világ elismert legelső filmszínészei közé írja be nevét nagyszabású alakításaival. Huszonöt éves filmszínészi pályafutása emlékét számtalan kiemelkedő alkotása őrzi, melyeknek címére még ma is élénken emlékeznek a mozilátogatók. A néma film korában kiemelkednek emlékezetes alakításai: *Boleyn Anna*, *Danton*, *A szerelem tragédiája*, *Nagy Péter*, *A fáraó hitvese*, *Quo vadis*, *Faust*, *Az utolsó ember* stb. Németországtól Hollywoodba ment, ahol néhány nevezetes filmmel tette ismertté nevét: *A Soho királya*, *Az utolsó parancs*, *A házafi*. A hangosfilm hazahozta Janningsot Berlinbe. Ebből a korból valók jólismert filmjei: *A kék angyal*, *Az istenek kegyeltje*, *A szenvedély viharában*, *Nagy Frigyes*, *Traumulus*, *Az uralkodó*, *Az eltörött korsó*. 25 éves fordulóján a német Koch Robertet alakítja legújabb filmjén. Emil Jannings nagyszerű alakításaival nemcsak a közönséget hódította meg, de számtalan kitüntetés is érte. Egyike volt a kevés színészeknek, akiket Hindenburg elnök kihallgatáson fogadott. Amerikában elnyerte a legművészibb teljesítmény díját. Hitler vezér és kancellár állami színezzé nevezte ki és kultúr-szenátori rangra emelte. A mai német filmgyártásban igen erős a befolyása.

25 éves jubileumára a Führer a *Művészetek és Tudományok Goethe*-érmét adományozta Emil Janningsnak s a kitüntetést *Goebbels* dr. birodalmi miniszter a Kaiserhofban megtartott ünnepélyes fogadáson adott át a művésznek.

▲ A német katonaság bevonulásával a cseh és morva protektorátusok területére a német híradóvállalatok rekordidő alatt készítették el felvételeiket. Az *Ufa* és a *Tobis* híradói az eseményeket különkiadásokban az egész birodalom területén hoszorkányos gyorsasággal mutatták be.

▲ *Rökk* Marikát szerződtették a következő *Fröhlich*-filmhez, melynek címe: *Es war eine rauschende Ballnacht*. A filmben *Zarah Leander* partnere a berlini állami opera tagja, *Jaro Prohaska* lesz. Játsszanak még *Hans Stüwe*, *Leo Slezak*, stb

▲ Németországban az elmúlt évben kevesebb film került a filmvizsgáló bizottság elé, mint a korábbi években. A cenzura 157 filmet engedélyezett bemutatásra, köztük 95 német játékfilm. 1938 tehát az 1937. évi rekord visszaesési évet is túl-

lépte, mert akkor 171 filmet engedélyezett a cenzura. A szaklapok azzal magyarázzák, hogy az erős visszaesésből nem keletkeztek nagyobb nehézségek, hogy sok prolongáció és repriz volt az elmúlt évben. Együttal hozzáteszik azonban, hogy további csökkenést már ily módon nem lehetne ellensúlyozni. Érdekes a csökkenés részleteiben is. Míg a korábbi évek visszaesése a német gyártások megcsappanásából keletkezett, addig 1938-ban a külföldről behozott filmek száma esett, míg a német filmek az előző évhez hasonló számban kerültek cenzura elé. Ha azonban figyelembe vesszük, hogy 1938-ban az Anschluss óta már az osztrák filmek is németnek számítanak, akkor a német filmgyártás további számbeli visszaeséséről kell beszámolnunk. 1936-ban cenzuráltak 115 német és 65 idegen filmet, 1937-ben 94 német és 77 idegen filmet, 1938-ban 95 német és 62 idegen filmet.

OLASZORSZÁG

▲ Nagy sikerrel került bemutatásra a római Planetarióban a spanyol polgárháborúról készült egész estét betöltő olasz ismeretterjesztő film. A film, melyet az olasz Ismeretterjesztő Filmgyártók Szövetsége készített, Bercalona elfoglalásától Madrid ostromáig részletesen bemutatja Franco tábornok hadműveleteit a malagai, santanderi, bilbaói stb. döntő ütközetekkel együtt. A film eredeti elképzelés szerint a katalán főváros bevételével ért véget, Franco tábornok állandó előnyomulása azonban folytonos kiegészítésre bírta a gyártókat, úgy, hogy belekerült még Gerona és a Pireneusok vidékén lefolyt hadműveletek felvételsorozata is. A film ma már a 2000 métert erősen meghaladta.

▲ Gr. Uff. Luigi *Freddi*, aki az olasz népművelődési minisztériumban a filmügyek legfőbb vezetője volt, hivatalától megvált és elfoglalta új állását: a *Cinecittà* vezérigazgatóhelyettese és legfőbb technikai vezetője (Consigliere Delegato technico) lett. Új állásának elfoglalásakor Alfieri népművelődési miniszter jelenlétében Mussolini fogadta *Freddi*, akinek terveit az új vezérigazgatóhelyettes ismertette. *Freddi* munkakörét a népművelődésügyi minisztériumban *Vezio Orzi* vette át. Luigi *Freddi* neve évek óta nemcsak Olaszországban, de a külföldön is ismeretes, mint az olasz filmügyek tehetséges vezetője, aki új álásában talán még többet tehet hazája filmügyeinek fejlesztéséért.

HIRADOK

MAGYAR VILÁGHIRADÓ

788. sz.
M. F. I.

1. A Führer hazatérése csehországi útjáról (Ufa).
2. A cseh katonaság kivonulása Pozsonyból (Aktualita).
3. Honvédségünk bevonulása a Ruten földre (MFI, Megyer-Nagy).
4. A kormányzó az észt kiállítás megnyitására (MFI, Megyer-Nagy).
5. Teleki Pál gróf látogatása a Kárpátján (MFI, Somkúti).
6. A miniszterelnök a szlovák légitámadás helyén (MFI, Somkúti).
7. Az új olasz országgyűlés ünnepi megnyitása (Luce).
8. A Memelvidék visszacsatolása Németországhoz (Ufa).
9. Lebrun francia elnök látogatása Londonban (Gaumont-British).
10. Fasiszta jubileum (Luce).

PARAMOUNT VILÁGHIRADÓ

1939/13.

1. A kormányzó seregszemléje Munkácson.
2. Sibaajnokok a párisi Sportpalota hóhegyén.
3. 45 millió pengőt érő fáraó műmiája egy arany síremlékben.
4. A német hadsereg bevonulása Memelbe.
5. Hitler vezér érkezése Memelbe.
6. A német-szlovák egyezmény aláírása Berlinben.
7. A liverpooli nagydíjat angol versenylő nyerte meg.
8. 74 utas szállítására alkalmas amerikai hidroplán Európa felé indul.
9. Lavina okozta pusztítás Franciaországban.
10. Az olasz király az új nemzetgyűlés első ülésén.
11. Mary anyakirálynő, Zukor, a Paramount vezetőjének kíséretében egy angliai filmgyárban.
12. Lebrun elnök és felesége Angliában.

FOX HANGOS HIRADÓ

XIII. évf. 14. sz.

1. Lebrun köztársasági elnök látogatása Londonban.
2. Victor Emánuel király a fasiszta nagytanács előtt.
3. A Memelvidék visszatér a német birodalomba.
4. Franco tábornok fogadja Petain marsallt, Franciaország nagykövetét.

Szerk. Üzen.

Kérjük azokat az olvasóinkat, akik a **MAGYAR FILM** legutóbbi számait nem kapták meg, de igényt tartanak azokra, hogy szándékukat telefonon vagy levelezőlapon jelentsék be kiadóhivatalunkban.

Hű olvasó. 1. Rátkai Márton Amerikában lép fel. 2. Varga Mátyás nem választmányi tagja a Kamarának, hanem a felvételi bizottság tagja. Azonos a Nemzeti Színház volt díszlettervezőjével. Utóljára a Belvárosi Színház „Földindulás” című darabjának díszleteit tervezte. 3. A „Magyar Színész” egyes száma 50 fillérbe kerül és a Kamarában számonként is vásárolható.

Premier Plan. A rovatot felelős szerkesztőnk írja.

Mozis. Igaza van. Így semmi körülmények között sem szabad szakbemutatót rendezni. Az egyik moziba szóló jegyekkel közelharcot vívni, hogy kicseréljék a másik moziba érvényesekre. És közben a különben is későre hirdetett bemutató még egy félórával késik. Nem, erre nincs mérséklés.

Két bajtárs. Bízák csak ránk nyugodtan, hogy mi, mikor vonulunk be és hová. Addig is becsülettel dolgozunk azon a poszton, ahová állított és egyelőre még meghagyhat a magyar sors. Feladatunk országos érdekű: minél több és minél jobb magyar film elkészülésének az útját egyengetni e lapon, mint a Filmkamara szövetségén keresztül és nem utolsó sorban nemzetibb emelni a szakmat minden pontján és minden posztján. Tesszük pedig mindezt igenis „elsőrendű állampolgári” öntudatunk, kötelesség- és felelősségérzetünk teljességében.

Operatőr. Önnek nem engedte meg a Kamara, hogy elvégezze egy magyar film kötterolását, mert nem filmvágóként vettette fel magát. Természetes, hogy az illető hölgy kamarai tag is csak abban a csoportban fejthet ki szakmai működést, amelybe felvételt kívánta magát, illetve amelybe felvették.

Almanach. Miért reklamálja annyira abból a zsebkönyvből a hiányzó március 13-ikát? Olyan nagy szerencsét jelent Önnek az idei március 13-ika? Egyébként szellemességét, hogy az almanach-szerkesztőre kellett volna kiosztani a zsidótörvényjavaslat megszerkesztését is, mert azzal — lévén az valamivel nagyobb munka — teljesen elkésett volna, mi is honoráljuk.

5. II. György király a görög tengerészeti hősi halottainak emléknapiján.
6. Egy lavinaszerencsétlenség 30 áldozatot követelt a Pireneusokban.
7. Egy fáraósír felfedezése San El-Hagar mellett.
8. Ritka szerencse: csikó-ikrek.
9. „Workman” elnyeri Liverpoolban az 1939. évi nemzeti nagydíjat.

Legfelsőbb fórum. Természetesen: A szerelem zsarnoka. A névelőt nem lehet lenyelni. A filmben szereplő Herzog nevű tőzsdés pedig attól igazán nem lett árjább, hogy a feliratokban meghamisítva az előkelőbb hangzású **Hersough** névre angolosították.

Naiv kölcsönző. Párizsba akar menni, hogy francia filmeket vásároljon? Kevesebb utazással, de drágábban megveheti azokat itt helyben is az egyik reklámservice-nél. De ha mindenáron utazni szeretne, filléres gyorsal Kassára is mehet francia filmekért az egyik moziszhoz.

Ojság. Dehogy haragszunk. A nevetetés azonban nem a mi kenyerünk. Meghagyjuk Önnek monopolban. Ami pedig az állatok fajbiológiájában való járatlanságát illeti, felvilágosíthatjuk, hogy a bolha és az oroszlán hasonlatot nem faji alapon használtuk, csupán az ellentét kidomborítására. Illelnek tudni, hogy az oroszlánt melyik nagy reklámmal dolgozó amerikai filmgyár használja védjegyéül. A bolháról az ember nem vesz tudomást. Mi is így teszünk.

All right! Csak ennyit tudott angolul, de azt folyékonyan. Hogy fog ezzel boldogulni Délamerikában a spanyoloknál, az az ő gondja. Nálunk az utóbbi miatt úgy sem panaszkodhatott.

Hirdetés. A rajzoló ügyetlensége izléstelen viccre adott alkalmat a Sz. Zs. című film hirdetései láttára.

A szerkesztők címe:

Dr. ÁGOTAI GÉZA

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.
Telefon: 146-346

Lakás: XI., Fűrj-utca 4. Tel.: 257-036
VÁCZI DEZSŐ

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.
Telefon: 139-211

Lakás: VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136-386

Filmfeliratokat

vállal

Kemény Gábor

Telefon: 144-888

VII., Erzsébet-körút 9-11

FILMSERVICE

H I V A T A L O S R É S Z

FILMCENZURA

BUDAPEST, IV., ESKÜ-TÉR 6. TELEFON: iroda és pénztár: 183-072, elnök és ügyv. aleln.: 183-073

Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság

123—1939. eln. szám.

(Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1939. március 28-iki, 70. számában.)

Az Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság Budapesten, az 1939. évi március hó 12-től 18-ig tartott ülésén

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. **Schubert melódiák** (Franz Schubert und seine Heimat) (Pap Béláné) hangos riport 1 felvonásban, az R. D. V. laboratóriumban 1939. évben készült, 335 méter hosszú,

2. **Autóverseny a világ körül** (Rennwagen in Front) (Papné) hangos reklám 1 felvonásban, az R. D. V. laboratóriumban 1938. évben készült, 460 m hosszú,

3. **Nőgyűlölő** (Youth takes a Fling) (Universal) hangos vígjáték 4 felvonásban, az Universal filmgyárban 1938. évben készült, 2.152 m hosszú,

4. **57. sz. Trükkorozat** (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 20 m hosszú,

5. **Téli sport** (Aus der verschneiten Steiermark) (Papné) hangos riport 1 felvonásban, az R. D. V. laboratóriumban 1939. évben készült, 240 m hosszú,

6. **Gyermekszív** (Rózsasó) (La rose effeuillée) (Kárpát film) hangos ismeretterjesztő 4 felvonásban, a Les Films de Koster gyárban 1938. évben készült, 2.308 m hosszú,

7. **Az álarcos grófnő** (A titokzatos dizőz) (Big town girl) (Fox) hangos vígjáték 2 felvonásban, a Fox filmgyárban 1937. évben készült, 1.171 m hosszú,

8. **Magyar világhíradó 786. sz.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 248 m hosszú,

9. **Paramount világhíradó 1939/11.** (Paramount Sound News) (Paramount) hangos riport 1 felvonásban, a Paramount filmgyárban 1939. évben készült, 393 m hosszú,

10. **20th. Century Fox hangos híradó XIII/12.** (Fox tönende Wochenschau) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1939. évben készült, 294 m hosszú,

11. **Távirat** (Seidl és Veres) hangos reklám 1 felvonásban, a Seidl és Veres laboratóriumban 1939. évben készült, 10 méter hosszú és

12. **A Heardy fiút szeretik a lányok** (Love finds Andy Hardy) (Metro) hangos vígjáték 5 felvonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1938. évben készült, 2.526 m hosszú normál mozgófényképeket, valamint

13. **Liesl legszebb utazása** (Liesls schönste Kletterfahrt) (Reichsbahnzentrale) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, az R. D. V. laboratóriumban 1938. évben készült, 168 m hosszú,

14. **Utazás a szép Németországban** (Reisen im schönen Deutschland) (Reichsbahnzentrale) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, az R. D. V. laboratóriumban 1938. évben készült, 230 m hosszú,

15. **Berlin** (Reichsbahnzentrale) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, az R. D. V. laboratóriumban 1938. évben készült, 237 m hosszú,

16. **Drezda, a barokk város** (Barockstadt Dresden) (Reichsbahnzentrale) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, az R. D. V. laboratóriumban 1938. évben készült, 130 m hosszú és

17. **Mozel** (Die Mosel) (Reichsbahnzentrale) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, az R. D. V. laboratóriumban 1938. évben készült, 112 m hosszú, keskeny mozgófényképeket.

b) Előadásra alkalmasnak találta azzal, hogy nyilvánosan csak úgynevezett keskeny mozgófényképzetekben szabad bemutatni:

1. **Magyar világhíradó 783. sz.** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 102 m hosszú,

2. **Magyar világhíradó 784** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 98 m hosszú,

3. **A magyar falu művészete** (M. F. I.) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1938. évben készült, 250 m hosszú,

4. **A piros bugyelláris** (Kovács és Faludi) hangos népszínmű 3 felvonásban, a Hunnia Filmgyárban 1938. évben készült, 1.032 m hosszú, keskeny mozgófényképeket.

c) Nyilvános előadásra alkalmasnak találta és a mozgófényképzetekben a magyar nyelvű mozgófényképek bemutatására előírt arányszámba beszámíthatónak minősítette:

Toprini nász (Hunnia) hangos dráma 4 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1939. évben készült, 2.303 m hosszú filmet, mint Magyarországon készült magyar nyelvű mozgófényképet.

d) Előadásra alkalmasnak találta, — de eltiltotta, hogy azon 16 évesnél fiatalabb korúak jelen lehessenek:

Külvárosi szálloda (Hotel du Nord) (Reflektor) hangos dráma 5 felvonásban, a Sedif filmgyárban 1938. évben készült, 2.548 m hosszú mozgófényképet.

e) Külföldre kivinni engedélyezte:

1. **Budapest** (Seidl és Veres) hangos riport 1 felvonásban, a Seidl és Veres laboratóriumban 1938. évben készült, 249 m hosszú,

2. **Liszt's Polonaise** (Seidl és Veres) zenes riport 1 felvonásban, a Seidl és Veres laboratóriumban 1936. évben készült, 229 m hosszú,

3. **Liszt's Second Hungarian Rhapsody** (Seidl és Veres) hangos riport 1 felvonásban, a Seidl és Veres laboratóriumban 1938. évben készült, 240 m hosszú,

4. **A wedding in old Hungary** (Seidl és Veres) hangos riport 1 felvonásban, a Seidl és Veres laboratóriumban 1938. évben készült, 225 m hosszú,

5. **The waters decide** (Seidl és Veres) hangos dráma 4 felvonásban, a Seidl és Veres laboratóriumban 1933. évben készült, 1.825 m hosszú,

6. **A piros bugyelláris** (Kovács és Faludi) hangos népszínmű 3 felvonásban (keskeny film), a Hunnia filmgyárban 1938. évben készült, 1032 m hosszú,

7. **Menschen von Varieté — Vorspann** (Hunnia) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1938. évben készült, 77 m hosszú,

8. **Menschen von Varieté** (Hunnia) hangos dráma 5 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1938. évben készült, 2.514 m hosszú és

9. **Határkiigazítás** (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 62 m hosszú mozgófényképeket.

Budapest, 1939. március 18-án.

Dr. Szöllősy Alfréd s. k.
elnök

miniszteri tanácsos.

Siessen belépni

α

MAGYAR FILM

előfizetői közé,

mert

ingyen nem

kaphatja a lapot!

SZAKMAI CÍMTÁR

- Adler Ferenc moziberendezés és mozikép-
viselet**, VII., Erzsébet-körút 9—11.
- Agfaphotó**, V., Nádor-u. 12. T.: 110—190,
124—194.
- Alfa film**, VII., Erzsébet krt. 8. Telefon:
144—808, 140—028.
- Arany filmducco**, VIII., Dankó Pista u. 22.
Tel.: 149—489.
- Atelier film**, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.:
333—736. Raktár a házban.
- Aurora film**, VII., Rákóczi-út 4. Tel.:
136—036.
- Beregi Ernő adm. szerv iroda**, VII., Er-
zsébet-körút 8. Tel.: 335—696.
- Brüglér Ferenc filmkölesőnző**, VII., Er-
zsébet-körút 9—11. Tel.: 138—031.
- Camera kft.**, VII., Erzsébet-körút 27.
Tel.: 138—222.
- Cinema**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.:
137—570. Raktár a házban.
- Continental film**, VII., Rákóczi-út 12. Tel.:
133—532. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Deák film**, VIII., Erzsébet-körút 8. Tel.:
136—635. Raktár a házban.
- Diatyp laboratórium**, VII., Rottenbiller-u.
19. Tel.: 145—304.
- Electra film**, XIV., Thököly-út 21. Tel.:
337—578.
- Eco film**, VII., Rákóczi-út 12. Tel.:
137—976. Raktár: VIII., Népszínház-u.
21. Tel.: 342—984.
- Elit film**, VII., Erzsébet-körút 24. Raktár:
VII., Erzsébet-körút 8.
- Engel Fülöp**, V., Sas-u. 7. Tel.: 184—005.
- Farkas I. M.** VIII., József-körút 19. Tel.:
132—805.
- Fehér Endre**, VII., Erzsébet-körút 9—11.
Tel.: 135—696.
- Filmatyp laboratórium**, XIV., Szentés-u.
66. Tel.: 296—371.
- Filmcenzúra**, IV., Eskü-tér 6. Tel.:
183—072, alemn.: 183—073.
- Filmexpress kft.**, VII., Erzsébet-körút 9.
Tel.: 133—671.
- Filmfotó üzem**, VIII., Röck Szilárd-u. 11.
Tel.: 130—805.
- Filmgrafika**, V., Klotild-u. 10/b. Tel.:
120—44. Tlp: VIII., Tisza Kálmán-tér 14.
Tel.: 145—966.
- Filmkamara**, VI., Andrássy-út 69. Tel.:
113—305.
- Filmreklámvállalat**, VII., Erzsébet-körút
8. Tel.: 142—081.
- Filmservice**, VII., Erzsébet-körút 9-11. T.:
144—888, 131—415.
- Filmtisztviselők Szövetkezete**, VII., Erzsé-
bet-körút 9—11. Tel.: 135—696.
- Fox film**, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 139—
437, 131—658. Raktár: VI., Liszt Ferenc-
tér 6. Tel.: 139—437, 131—658.
- Gevaert**, V., Deák Ferenc-tér 3. Tel.:
180—318.
- Grawatsch Ottó**, VIII., József-körút 71.
Tel.: 145—193.
- Güttler Antal**, lásd: Palatinus film.
- Hajdu film**, XI., Horthy Miklós-út 70.
Tel.: 258—058.
- Hamsa film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.:
297—999.
- Hangosfilmgyártó kft.**, V., Tatra-u. 12/b.
Tel.: 149—332.
- Harmonia film**, VII., Akácfa-u. 7. Tel.:
135—287. Raktár: VIII., Népszínház-u.
21. Tel.: 142—984.
- Hebel Gyula szállító**, VI., Váci-út 1. Tel.:
115—947.
- Helikon filmvállalat**, VIII., Röck Szilárd-
utca 24. Tel.: 133—705. Raktár: VII., Er-
zsébet-körút 8.
- Herschdörfer J. filmvállalata**, VII., Er-
zsébet-körút 8. Tel.: 14—808, 140—028.
- Hirsch és Tsuk**, VII., Rákóczi-út 14. Tel.:
143—835. Raktár: VIII., Rákóczi-tér 11.
Tel.: 132—202.
- Hunnia filmhelyezője**, VII., Erzsébet-
körút 8. Tel.: 132—828, 132—888, 336—737.
- Hunnia film rt.**, XIV., Gyarmat-u. 39.
Tel.: 297—999.
- Ibusz filmszállítás**, V., Bálvány-u. Tel.:
180—876.
- Kamara**, VI., Andrássy-út 69. Telefon:
113—305.
- Kárpát film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.:
340—350. Raktár a házban.
- Kino film**, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.:
136—942. Raktár a házban.
- Kodak**, V., Báthory-u. 6. Tel.: 114—158,
114—184.
- Kovács és Faludi laboratórium**, XIV.,
Gyarmat-u. 35. Tel.: 297—855.
- Kormos Miklós filmvállalata**, VII., Erzsé-
bet-körút 8. Tel.: 133—036. Raktár a
házban.
- Kovács Emil és Társa**, VII., Erzsébet-
körút 8. Tel.: 145—948. Raktár a házban.
- Központi filmkezelő**, VII., Erzsébet-körút
8. Tel.: 144—863.
- Krupka filmgyár és laboratórium**, XIV.,
Bácskai-u. 29/b. Tel.: 296—741.
- Kultúr film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.:
137—438.
- Lajta Andor**, XIV., Thököly-út 75. Tel.:
297—076.
- Lux film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.:
143—195. Raktár a házban.
- Magyar Film**, VI., Andrássy-út 69. Tel.:
113—305.
- Magyar Film Iroda RT.**, IX., Könyves
Kálmán-körút 15. Tel.: 146—346, este 7
órától reggel 9 óráig, valamint vasár- és
ünneppnap: 146—343, játékfilmgyártás:
146—342, színészöltözők: 140—727, felirat-
készítő üzem: 139—211. Híradókiadás:
VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145—510.
Fényképezem: VIII., Sándor-u. 7. Tel.:
145—510.
- Magyar Film Otthon**, VI., Eötvös-u. 25/b.
Tel.: 122—463.
- MMOE**, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon:
136—005.
- Matador film**, VIII., Sándor-tér 2. Tel.:
132—774.
- Mátrai film**, VI., Podmaniczky-u. 9. Tel.:
118—456.
- Mester film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.:
297—999.
- Metro-Goldvyn-Mayer**, VIII., Sándor-tér
3. Tel.: 144—424, 144—425. Raktár a ház-
ban.
- Milo film**, VII., Erzsébet-körút 9—11. Tel.:
130—700.
- Mezőképüzemi rt. kölesönosztálya**, VII.,
Erzsébet-körút 45. Tel.: 144—487, 144—
488. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.:
144—486.
- Magyar Mozcófénykép-gépkezelők Orszá-
gos Egyesülete**, VII., Rákóczi-út 50.
Tel.: 337—598. (D. u. 2—4.)
- Művészfilm**, VII., Rákóczi-út 40. Tel.:
340—397. Raktár a házban.
- New York kávéház**, VII., Erzsébet-körút
9—11. Tel.: 131—980, 131—981.
- Objectív film**, VII., Erzsébet-körút 8.
Tel.: 330—793.
- Oktatófilm kirendeltsége**, VIII., Csep-
reghy-u. 4. Tel.: 145—818.
- OMME**, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon:
145—873.
- Orbán—Márkus**, VII., Hársfa-u. 6. Tel.:
132—940.
- Pacséry László**, XII., Királyhágó-u. 16.
- Pajor Ferenc**, VII., Munkás-u. 3/b. Tele-
fonhívó: 144—087.
- Palatinus film**, VII., Erzsébet-körút 56.
Tel.: 133—453.
- Pallas film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.:
279—999.
- Pap film**, VII., Erzsébet-körút 9—11. Tel.:
138—031. Raktár a házban.
- Paramount film**, VIII., Rákóczi-út 59.
Tel.: 134—437, 140—522. Raktár a házban.
- Pásztor film**, VI., Nagymező-utca 22. Tel.:
123—773.
- Pátria film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.:
140—625. Raktár: VIII., Népszínház-u.
19. Tel.: 349—414.
- Pegasus film**, II., Afonya-u. 11. Telefon:
151—441.
- Petsman Ferenc**, VIII., Mária-u. 19. Tel.:
136—449.
- Petsman László**, VI., Teréz-körút 3. Tel.:
112—890. Csillaghegy: 163—429.
- Photophon film**, VII., Erzsébet-krt 8. Tel.:
336—635.
- Phöbus filmkölesőnző**, VII., Erzsébet-
körút 8. Tel.: 131—562. Raktár a házban.
- Pictura film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.:
297—999.
- Prizma film**, VIII., József-körút 9. Tel.:
133—064.
- Radó István**, VIII., József-krt. 9. Tel.:
133—064.
- Reflektorfilm**, VII., Sándor-tér 4. Tel.:
142—529. Raktár: VIII., Röck Szilárd-u.
20. Tel.: 140—722.
- Rákosi Sándor**, II., Trombitás-út 26. Tel.:
167—194.
- Rex film**, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.:
139—978. Raktár: VIII., Röck Szilárd-u.
20. Tel.: 140—722.
- Seidl és Veress laboratórium**, XIV.,
Thököly-út 61. Tel.: 297—775.
- Sláger film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.:
143—195. Raktár a házban.
- Standard film**, VII., Erzsébet-körút 8.
Tel.: 333—797.
- Star gyár és műterem**, II., Pasaréti-út
122. Tel.: 164—287.
- Székely Sándor mérnök**, V., Pozsonyi-út
40. Tel.: 292—506.
- Tobis film**, VII., Erzsébet-körút 16. Tel.:
143—411.
- Ufa film**, IV., Kossuth Lajos-u. 13. Tel.:
183—858. Raktár a házban. Telefon:
389—036.
- Ungár Sándor filmkölesőnző**, VIII., Sán-
dor-tér 2. Tel.: 132—774. Raktár: VIII.,
Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 140—722.
- Unitas film**, VIII., Erzsébet-körút 45. Tel.:
144—487, 144—488. Raktár: VIII., Kun-
utca 12. Tel.: 144—486.
- Universal film**, VIII., Népszínház-u. 21.
Tel.: 138—447, 138—448. Raktár a házban.
- Váci Dezső**, Magyar Film Iroda, IX. ker.
Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 139—211.
Lakás: VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136—386.
- Vitagraph**, VII., Rákóczi-út 12. Telefon:
133—532.
- Warner Bros. First National**, VIII., Jó-
zsef-krt. 30—32. Tel.: 132—590, 142—464.
Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.:
144—317.
- Zeneszerzők Szövetsége**, IV., Gerlóczy-u
3. Tel.: 189—306.